

35

GRADISOV VESTNIK

GLASILO DELOVNIH LJUDI OZD GIP GRADIS

Leto XXII

Ljubljana, marec — april 1980

štev. 263

Neodvisni in enotni po Titovi poti

Tudi misli in upi Gradisovcev so v tem času namenjeni eni sami želji: da bi naš tovariš Tito čimprej ozdravel in nas tako še naprej vodil v borbi za napreden svet, pravičnejšo družbo in humane odnose med narodi. Tudi ljudje v tujih deželah se nam pridružujejo v teh željah in nedvoumno ugotavljajo, da je vloga našega predsednika v svetovnem dogajanju in borbi za mir neprecenljiva.

Eden izmed uglednih časopisov zahodnega sveta pravi:

»Ko je bilo videti, da družbene pravičnosti in gospodarskega razvoja ne bo mogoče uresničiti brez pokroviteljstva katerega od svetovnih centrov moči, je odjeknil jasen in odločen glas maršala Tita — in njegov zgled je vse bolj in vse globlje prodiral do drugih držav in narodov, ki so se odločili doseči svojo neodvisnost. Narodi vsega sveta prav zaradi tega visoko cenijo prispevek jugoslovanskega predsednika

človeštvu, zlasti v svetu v razvoju, in sodijo, da je Tito eden od najuglednejših državnikov in vizionarjev naše dobe.

Vse svoje življenje je maršal Tito posvetil ne le jugoslovanskim narodom, temveč tudi prizadevanjem, da si drugi narodi utrejo zanesljive poti za svoj mir in razvoj. Vsa Titova prizadevanja želijo človeštvu zagotoviti bolj vsebinske oblike skupnega življenja, zasnovane na načelih vzajemnega spoštovanja in enakopravnega sodelovanja. Takšna Titova državniška aktivnost je najtesneje povezana z njegovo neomajno privrženostjo k pravični stvari in blaginji ljudstev, kar je mogoče uresničiti samo, če ljudstva sama odločajo o svoji usodi.«

Mi sami vemo, kaj nam pomeni, zato kličemo: »Bodi nam živ še na mnoga leta ter kar najhitreje okrevaj tovariš Tito!«

Za letos še dovolj dela

Nad 86.000 slovenskih gradbenikov je lani doseglo dobre rezultate, omejitve pa bodo nekoliko zavrle razvoj

Slovensko gradbeništvo zaposluje nekaj nad 86.000 delavcev, to je 13,4 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarstvu republike, oziroma skoraj 12 odstotkov vseh zaposlenih v tej panogi v državi. Vrednost objektov, ki so jih zgradili lani, je dosegla 34.496 milijonov din (17,7 odstotka vseh gradbenih del v Jugoslaviji). Čeprav je bila za lansko leto značilna razmeroma visoka konjunktura, se delež družbenega proizvoda, ki ga ustvarja gradbeništvo v gospodarstvu republike in države, zmanjšuje (od 11,1 oziroma 17,5 v letu 1978 na 10,8 oziroma 16 odstotkov lani).

To je le nekaj podatkov, ki so jih posredovali na nedavnem zasedanju skupščine splošnega združenja gradbeništva in industrije gradbenega materiala Slovenije v Dobrni. Od 434 tozdov in ozdov s področja projektive, gradbene operative, vodnega gospodarstva, montaže zaključnih del in industrije gradbenega materiala, včlanjenih v združenje, jih je le 8 ustvarilo izgubo v višini kakih 250 milijonov din, od tega Salonit Anhovo 215 milijonov. Cene so lani porasle za 20,5 odstotka.

Čeprav nepopolni podatki iz zaključnih računov kažejo, da je bilo poslovanje slovenskega gradbeništva v glavnem uspešno, pa obeti za bližnjo prihodnost niso preveč rož-

nati. Ugotavljamo namreč, da bo za letos še dovolj dela, omejitve v investicijski politiki nasploh in v gospodarstvu še posebej pa bodo nekoliko zavrle nadaljnji razvoj, to je rast celotnega prihodka. Še zlasti, ker bo slovenska operativa tudi letos zgradila 94 odstotkov objektov doma, medtem ko načrtuje, da bo 5 odstotkov realizacije ustvarila na tujem. S tega vidika utegne biti toliko bolj problematično pretirano zaposlovanje, kot z njim računajo v nekaterih organizacijah, prizadete pa bodo zlasti velike organizacije.

Sicer pa se slovenski gradbeniki soočajo z vrsto zamotanih problemov. Omejevanje uvoza ima za posledico, da ni mogoče dobiti rezervnih delov za stroje, ki zaradi tega včasih stojijo tudi po več tednov. Posledica omejitev je, da gradbeništvo ne dobi materialov, potrebnih za dokončanje objektov, kot so izdelki iz plastike in stiropora, kemični izdelki itd. Da bi bile težave večje, primanjkuje cementa, gradbenega lesa, opažnih plošč, patentirane žice, vseh vrst parketa, keramičnih ploščic, stekla, agregatov, betonskih izdelkov, pločevine itd. Temu velja dodati zelo kritičen položaj opekarstva in industrije termoizolacijskih materialov. Podražitev energije je, na primer, na ljubljanskem območju (in podobno najbrž tudi drugod) povzročila 45 par izgube pri vsaki opeki. Zastarele opekarne same pač

ne bodo mogle iz težav, zato bi bila potrebna družbena intervencija. Dogovoriti bi se morali, do kakšne meje gospodarstvo še lahko obremenjujemo.

V industriji termoizolacijskih materialov pa so pretirane podražitve bitumna (gre za stranski produkt nafte) povzročile, da na trgu letos ne bo izdelkov iz te surovine, sicer pa vse kaže, da bodo morali razmisliti o preusmeritvi, če ne bo uspelo najti rešitve. Poglavlje zase je stanovanjska graditev. V naši republiki trenutno gradijo 13.858 stanovanj, od katerih pa jih bo kakih 7700 ostalo

nedokončanih. To pomeni, da jih bodo letos zgradili kar za 41 odstotkov manj kot lani, ko so jih zgradili skoraj prav toliko manj leto poprej. Zanimivo je tudi, da prevladuje graditev manjših stanovanj in se velikost zmanjšuje, kajti lani je bila povprečna površina 53,8, predlani pa 58,2 kvadratnih metrov. Sicer pa pripravljajo študijo, ki naj bi pokazala možnosti graditve tako imenovanih fleksibilnih stanovanj (z malimi posegi bi jih lahko spreminjali večja ali manjša stanovanja), je pa že zdaj jasno, da bi bil tak sistem dražji.

Vodstvo gradbišč počitniškega doma Gradis v Biogradu: sektorski vodja Alojz Vinšek, pomočnik Drago Bračko in delovodja Ferdo Kališnik

Največje gradbišče na svetu

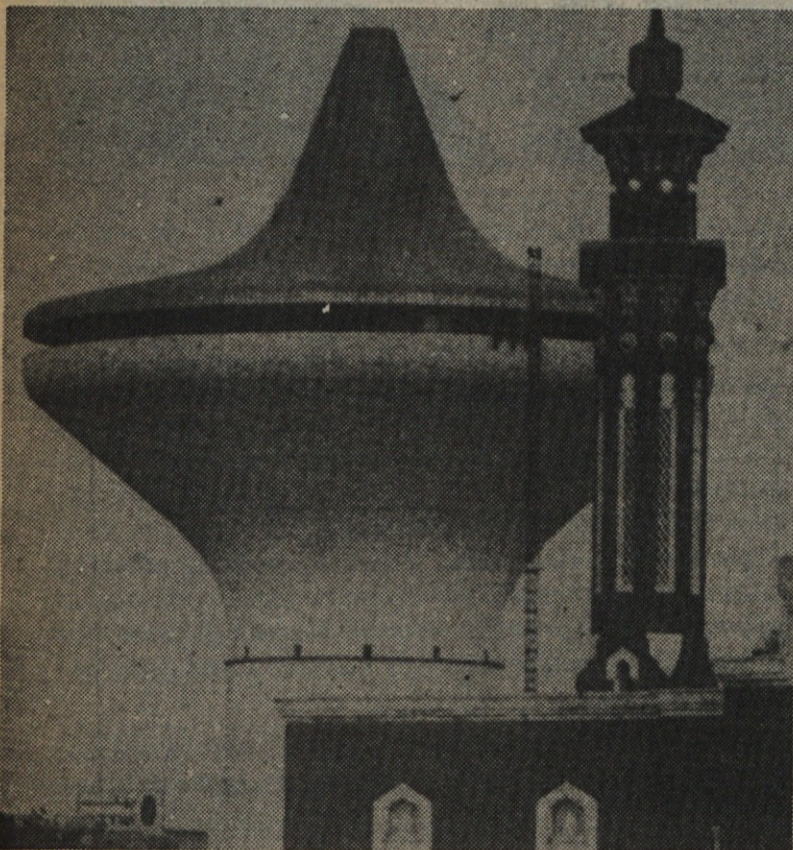
Arabski polotok je trenutno največje gradbišče na svetu. Še pred desetletji nihče ni verjel, da bodo zaradi naftnih vrelcev te države dosegle najvišji dohodek na prebivalca. Prav zato prednjačijo po razkošu in prestižu. Iz puščave se dvigajo impozantne konstrukcije najmodernejših arhitektonskih oblik, bodisi da so to velika moderna letališča, luksuzni hoteli, banke, da o čudovitih vodnjakih z vodometi ne govorimo.

V zdravilišču Taif se bohoti luksuzni hotel s kopalnicami v marmorju, svilenimi zavesami, izvezeno posteljino, kristalom itd. Na banki v Džidi so zgradili 122 metrov visoki stolp iz marmorja. Na vrhu vodnih rezervoarjev v Riadu in Džidi, ki spominjata na obliko islamskih minaretov se vrti restavracija. V Kuvajtu so naredili največjo napravo za razsoljevanje morske vode na svetu. V Džidi je tudi največje letališče na svetu, v Dubajiju pa gradijo najvišjo

zgradbo v arabskem svetu.

Puščava v kateri je bila še pred desetletjem dragocena vsaka kapljica vode, je danes posejana z vodnjaki in vodometi. Tam voda stane dvakrat več kot bencin in je postala statusni simbol. Črno zlato, nafta Arabcem spreminja videz njihove dežele, ki je iz dneva v dan bolj zelena. Redno namakajo zelenice v mestih, ob avtomobilskih cestah, v safari parkih. Vsi se prav dobro zavzdajo, da bodo vsa ta drevesa in grmi zeleni le toliko časa, dokler bodo črpali vodo iz namiakalnih naprav, v katerih velja liter vode pet dinarjev. Samo eno drevo pa potrebuje dnevno okrog deset litrov.

Življenska raven se ni dvignila le šejkom, sleherni Beduin živi danes lažje življenje. Za vse je dovolj stanovanj v katerih so prezračevalne naprave in barvni televizorji. Nekdanji nomadi vozijo taksije. V Kuvajtu je največji odstotek avtomobilov na število prebivalcev.

Novi vodni stolp v Džidi je gobaste oblike

Betonarne za Irak

Na začetku aprila so delavci Kovinskih obratov Ljubljana odpremili kompletno betonarno tipa SB 500 na gradbišče mosta v Amaro. To je 126 betonarna te vrste z zmogljivostjo do 30 kubičnih metrov betona na uro.

Začetki lastne proizvodnje gradbene opreme in strojev segajo v Gradisu že v sam začetek obstoja delovne organizacije, ko so z lastno sposobnostjo in iznajdljivostjo reševali problematiko pomanjkanja gradbene opreme. V svojih delavnicah so usposabljali staro opremo in

začeli z razvojem in izdelavo nove gradbene opreme.

Z izgradnjo nove tovarne gradbene opreme in strojev bo Gradisu zagotovil tržišču sodoben program proizvodnje opreme in strojev, ki bo še v večji meri zadovoljil bodoče zahteve in potrebe gradbeništva doma in v tujini.

Iz Kovinskih obratov Ljubljana bodo aprila odpremili še dve stabilni betonarni na gradbišča v Irak, v teku pa so že pogovori za izvoz še treh betonarn istega tipa.

C. P.

Glavni direktorji delovnih kolektivov SGP Primorja — Silvester Čotar, SGP Slovenija ceste — Tehnike — Ivan Zidar in GIP Gradisa Saša Skulj so podpisali samoupravni sporazum v poslovno skupnost GAST

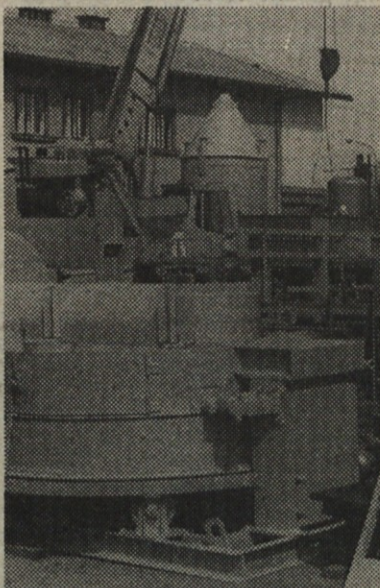
Samoupravni sporazum za GAST podpisan

Glavni direktor naše delovne organizacije Saša Skulj in predsednik delavskega sveta Jože Ločnikar podpisujeta sporazum

Betonarna je prirejena za vremenske razmere v Iraku. Silos je zaradi prihranka prostora pri transportu narejen montažno, saj se zgornja polovica silosa natakne na spodnjo

Letos bomo izvozili šest betonarn za Irak

Učnih pogodb ne bomo več sklepali

Letos se naša mladina prvič vključuje v usmerjeno izobraževanje. Sistem izobraževanja se bistveno spreminja in temu sledijo tudi za nove naloge na področju vzgoje in izobraževanja, ki postaja sestavni del združenega dela.

S sprejetjem zakona o usmerjenem izobraževanju doživlja celoten sistem srednješolskega izobraževanja korenite vsebinske, oblikovne in organizacijske spremembe. Sestavni del programske zasnove so vzgojno in izobraževalni programi, ki se delijo na:

1. Skrajšani program srednješolskega izobraževanja v katerega se bodo lahko vključevali tisti učenci, ki niso uspešno končali obveznosti (t.j. 6 razredov osnovne šole). V to izobraževanje se bodo vključili tudi delavci iz proizvodnje. Takšno izobraževanje za začetek dela bo trajalo dve leti.

2. V programe srednjega izobraževanja se bodo vključevali tisti učenci, ki so uspešno končali 8-letko. Izobraževanje po tem programu bo trajalo najmanj 2 leti in največ 4 leta. Vzgojno izobraževalni programi tega programa dajejo znanje za začetek v proizvodnji, so pa istočasno tudi izhodišče za nadaljevanje izobraževanja v visokem šolstvu. Ali po domače povedano, tudi gradbeni inženirji bodo morali iti skozi programe srednjega izobraževanja.

3. V nadaljevalni program srednjega izobraževanja se bodo vključevali tisti, ki so uspešno končali enega izmed programov ter bodo imeli ustrezne delovne izkušnje. To je šolanje na delovskih šolah.

Vsi trije izobraževalni programi bodo imeli skupne vzgojno izobraževalne osnove, oziroma skupni program strokovne teoretičnih in

praktičnih znanj, ki so potrebni za določen poklic. Tako bo celoten sistem omogočal horizontalne in vertikalne prehode, ter na vsaki stopnji dal izobrazbo za začetek dela ali za nadaljevanje izobraževanja.

Tako se učencem v prvem letniku usmerjenega izobraževanja, še ne bo potrebno opredeliti za kakšen poklic se bo odločil. To bo lahko storil med šolanjem, oziroma v drugem letniku usmerjenega izobraževanja. Tako si bodo učenci po uspešno končanem vzgojno izobraževalnem programu 2 let pridobili zaokroženo splošno in strokovno izobrazbo za začetek dela ali pa se bo vključil v nadaljnjo izobraževanje. Šol s periodičnim izobraževanjem ne bo več, kar pomeni, da učnih pogodb ne bomo več sklepali, saj učencev v gospodarstvu v usmerjenem izobraževanju ne bo več. Z učenci bomo lahko sklepali le štipendijske po-

godbe. Kot že omenjeno bo v osnovni program trajal 2 leti. V tem času pa bo vsak učenec 1. in 2. letnika moral opraviti letno 80 ur praktičnega dela na gradbišču.

V šolskem letu 1980—1981 bo v vseh vzgojno izobraževalnih centrih gradbene stroke (Ljubljana, Maribor, Celje, Ajdovščina, Novo mesto, Murska Sobota) 2.500 prostih vpisnih mest. Od tega 1710 mladincev, ki so končali 8-letko in 846 odraslih iz proizvodnje.

Koliko učencev za katere poklice in pod kakšnimi pogoji bomo letos vpisali v Gradisu — bomo določili na prihodnji seji odbora centra za izobraževanje in objavili v številki Gradisovega vestnika. O tem bodo seznanjeni tudi pomočniki direktorjev, kadrovske-splošnih služb TOZD, oziroma vodje teh oddelkov.

LOJZE CEPUŠ

IZVLEČKI SKLEPOV 3. SEJE PREDSIEDSTVA KONFERENCE OOOZS

1. Sklep:

Predloge programov, ki so jih pripravile komisije in sveti pri konferenci, se pošlje članom predsedstva in osnovnim organizacijam ZS, da jih obravnavajo in dajo svoje predloge in pripombe do 20. 4. 1980 in jih bo predsedstvo obravnavalo na prihodnji seji.

2. Sklep:

Glede na razpravo o predosnutku Samoupravnega sporazuma o uporabi sredstev skupne porabe na 2. seji predsedstva, se od splošne službe pri DSSS zahteva pojasnilo, kako postopati takrat, ko TOZD ne doseže dovolj sredstev v skladu skupne porabe, da bi lahko izplačala regrese in nagrade v višinah, ki so določene v osnutku samoupravnega sporazuma.

3. Sklep:

Predsedstvo sprejema poročilo komisije za šport in rekreacijo v zvezi z udeležbo na zimskih športnih igrah gradbincev Slovenije, ki je odgovor na vprašalnik RO SGD Slovenije.

4. Sklep:

Predsedstvo soglaša z udeležbo 15 mladincev Gradisa na letošnjem srečanju bivših vojno-gradbenih podjetij v Splitu in potrjuje predračun stroškov do največ 25.000 din iz že združenih sredstev.

Nadalje predsedstvo zadoljuje predstavnike Gradisa v koordinacijskem odboru BVGP, da zastopajo stališče, da Gradis v letu 1981 ne more biti organizator srečanja BVGP zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja in doslednega izvajanja

nja politike gospodarske stabilizacije.

5. Sklep:

Pristojna služba naj zagotovi, da bodo člani predsedstva, zadolženi za sodelovanje na sejah posameznih samoupravnih organov, z vabilom dobili tudi kompletno gradivo.

6. Sklep:

Predsedstvo ugotavlja, da Gradisov vestnik izhaja zelo neredno in poziva Odbor za informacije, da sprejme potrebne ukrepe za izboljšanje sedanjega stanja. Kadrovska socialna služba pa naj pregleda kadrovske zasedbe in ustrezno ukrepa. O tem naj informira Predsedstvo konference OOOZS do prihodnje seje.

7. Sklep:

Za vse osnovne organizacije ZS in člane predsedstva se naroči po en izvod brošure »Vloga zveze sindikatov v določilih Ustave SFRJ, Zakona o združenem delu in Zakona o delovnih razmerjih«.

8. Sklep:

Predsedstvo predlaga za predsednika delavskega sveta podjetja tov. Ferda Cvikla in za namestnika tov. Jožeta Ločnikarja. Z obema kandidata opravita razgovore tov. Lojze Cepuš in tov. Mirko Zemljčič.

9. Sklep:

Do naslednje seje delavskega sveta podjetja je potrebno pripraviti predlog o višini terenskega dodatka, kot spremembo obstoječega Pravilnika o terenskem dodatku.

10. Sklep:

Predlogi glede nadaljnega izplačevanja terenskih dodatkov, ki jih mora po sklepu 19. seje delavskega sveta podjetja pripraviti kadrovska socialna služba, morajo biti pred razpravo na delavskem svetu podjetja predloženi Konferenci OOOZS. Predlogi naj bodo izdelani do konca junija 1980.

11. Sklep:

Predsedstvo soglaša s predlogom sprememb in dopolnitev Pravilnika o prejemkih iz materialnih stroškov, ki jih je delavski svet podjetja dal v obravnavo na 19. seji.

12. Sklep:

Predsedstvo vzame na znanje poročilo glede razdelitve kapacitet počitniških domov in navodilo za določanje upravičencev za koriščenje dopusta v Gradisovih počitniških domovih. Priporoča se vsem osnov-

nim organizacijam ZS, da se ravnajo po predloženem navodilu in da morebitne predloge sporočijo do 20. 4. 1980 Predsedstvu konference OOOZS.

13. Sklep:

Strokovna služba naj predložena navodila o enotnih kriterijih za določitev delavcev za koriščenje rekreativno preventivnih odmorov dopolni v predlogu glede odobritve odsotnosti z dela v času koriščenja rekreativno preventivnega odmora. Predsedstvo predlaga, da je del tega odpora kot izredni plačan dopust v okviru pogojev, ko se delavcu lahko odobri izredni plačan dopust ter del njegovega rednega letnega dopusta. Po potrebi naj se izvede dopolnitev obstoječih pravilnikov o delovnih razmerjih.

Navodilo se naj pošlje vsem osnovnim organizacijam ZS v razpravo, ki naj traja do 20. 4. 1980.

Direktor TOZD LIO Škofja Loka Leopold Ilovar je bil gostitelj tehničnih pomočnikov gradbenih tozdov

Kadar zataji mehanizacija je tudi ročno orodje uspešno

Delo ob prometnih cestah je zahtevno in nevarno, zato mora biti do podrobnosti programirano

Gradimo tovarno zdravil v Ljutomeru

Zahvaljujoč kvalitetni in na rok vezani gradnji dveh velikih objektov Imgrada in Emona v Ljutomeru je naš mariborski tozd GE Maribor pridobil zaupanje investitorja Krke iz Novega mesta za gradnjo Obrata za proizvodnjo specifičnih farmaceutskih preparatov. Temeljni kamen za tovarno je 20. oktobra 1978 postavil tov. Tone Bole in s tem se je začela gradnja.

Zaradi neprimerne terena so se že začetna dela nekoliko podaljšala in tudi podražila saj je bilo potrebno zamenjati mulj z bolj nosilnim materialom. Sedaj gradnja poteka po planu in gradbena dela so že v tej fazi, da bodo v kratkem lahko začeli

z montažo opreme, ki je že prispela v Ljutomer. Proizvodnja bo potekala v dveh linijah. Na eni bo proizvodnja enaka tisti v Novem mestu na drugi pa bodo delali homogenizirane vitaminsko-mineralne tablete, palete in granulate ter retardne oblike železa.

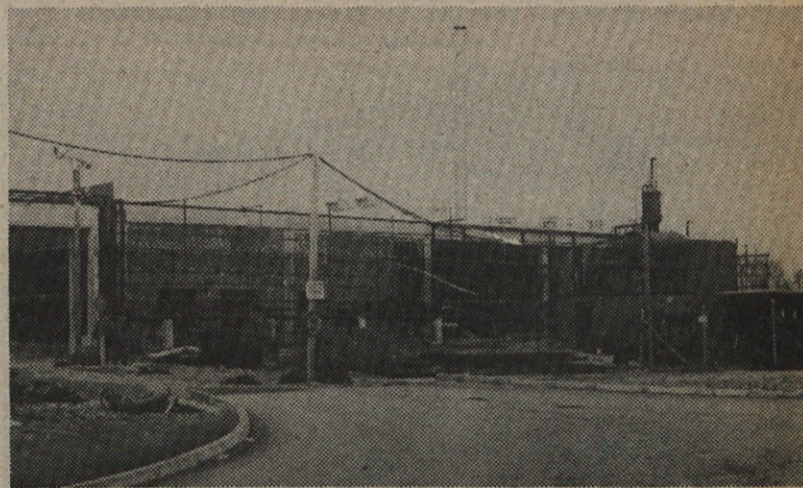
Na objektu dela 90 delavcev in vsi stanujejo v dveh stanovanjskih barakah v Ljutomeru. To delavsko naselje obstaja že več let, toliko časa, koliko delajo v Ljutomeru. »Obstaja tudi možnost napeljave centralne kurjave v delavsko naselje, v primeru če bi tudi v bodoče še kaj gradili v Ljutomeru,« je povedal

vodja delavskega naselja Tomo Lipič.

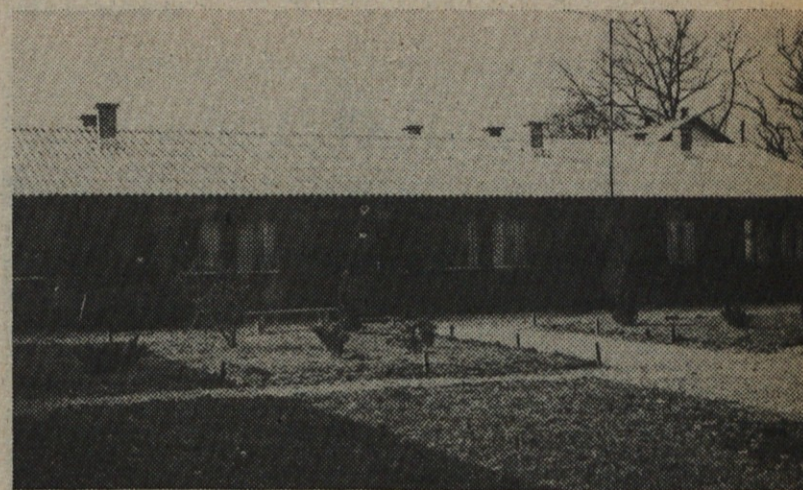
V novi Krkini tovarni v Ljutomeru naj bi dobilo zaposlitev okoli 120 delavcev. Zanimanje za prosta

delovna mesta je ogromno, tako da bodo pri zaposlovanju imeli prednost tisti, ki se prvič zaposlujejo, potem zdomci in pa tisti ljutomercani, ki sedaj delajo izven svoje občine.

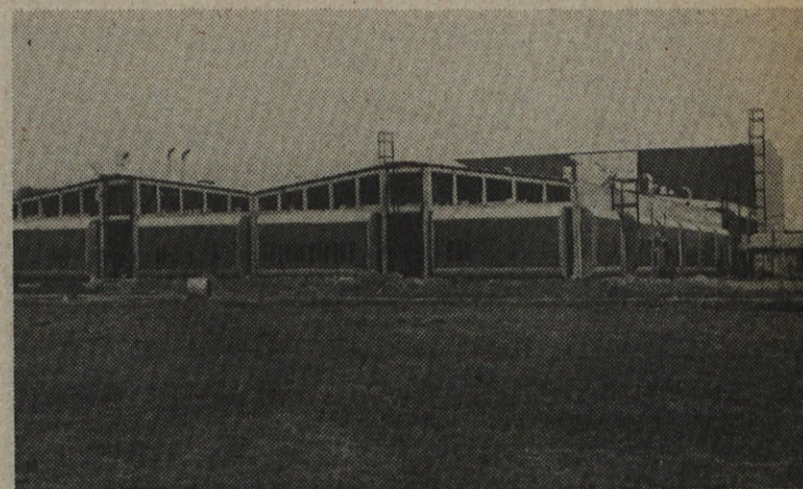
C. PAVLIN

Energetski objekt za tovarno zdravil Krka v Ljutomeru

V dveh barakah stanujejo delavci, ki delajo v Ljutomeru

Tovarna zdravil v Ljutomeru je že v zaključni gradbeni fazi

Novo vodstvo v sindikatu SPO

Za dvoletno mandatno obdobje so bili v marcu izvoljeni člani DS in komisij. Pred njimi je velika odgovornost za izvajanje stabilizacijskih ukrepov. Obdobje, v katerem prevzemajo samoupravne naloge bo dokaj pestro. Vse sile bo treba vložiti v varčevanje na vseh področjih. V ta proces bo treba vključiti slehernega člana kolektiva.

Letošnje leto bo in mora biti prekretnica, začeti bo treba delati tako, kakor bo dogovorjeno, ali drugače; več delati in manj govoriti.

Stabilizacija ali varčevanje ni modna beseda, ampak je začetek procesa, ki bo stalno prisoten, da bo tudi naš dohodek večji in stabilnejši.

Izvoljeni delegati za DS TOZD SPO.

1. Golob Boris
2. Šipka Peter
3. Marko Anton
4. Rus Franc
5. Javornik Ivan
6. Borak Stjepan
7. Harmas Josip
8. Štekovič Štefan
9. Štumberger Anton
10. Ferlič Srečko
11. Domazet Slavko
12. Trstenjak Alojz
13. Gornjak Beno
14. Stanonik Anton
15. Petelin Pavla
16. Lorenčič Jože

Izvoljeni delegati v DS GIP Gradis

1. Domazet Marija
2. Fidler Stanislav

3. Šnajder Ludvik
4. Zaviršek Marina

Člani disciplinske komisije SPO

1. Martiničič Janez — predsednik
2. Pečar Danilo — član
3. Stanonik Anton — član
4. Šiftar Ludvik — član
5. Zaviršek Marina — član
6. Klančar Jaka — član
7. Praček Alojz — član

Člani komisije samoupravne delavske kontrole SPO

1. Stanković Milenko — predsed.
2. Koleto Stane — član
3. Majkić Neboja — član

Član odbora samoupravne delavske kontrole delovne organizacije GIP »GRADIS«

1. Stanković Milenko

Člani sveta skupnosti TOZD GE, TOZD SPO, TOZD OGP in Železokrivnice

1. Fidler Stanislav
2. Gartner Vincenc

Delegati zbora interne banke

1. Skubic Franc
2. Domazet Marija

Člani poslovnega odbora interne banke

1. Skubic Franc

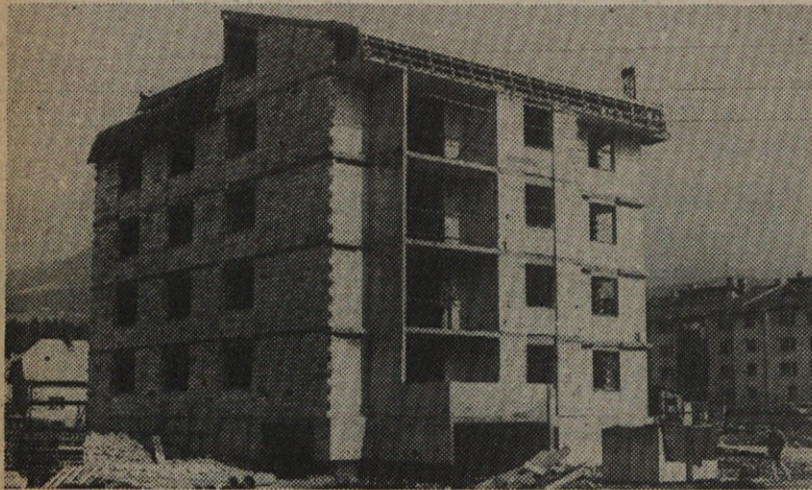
Član upravnega odbora delavskih domov za ljubljansko območje

1. Zaviršek Marina

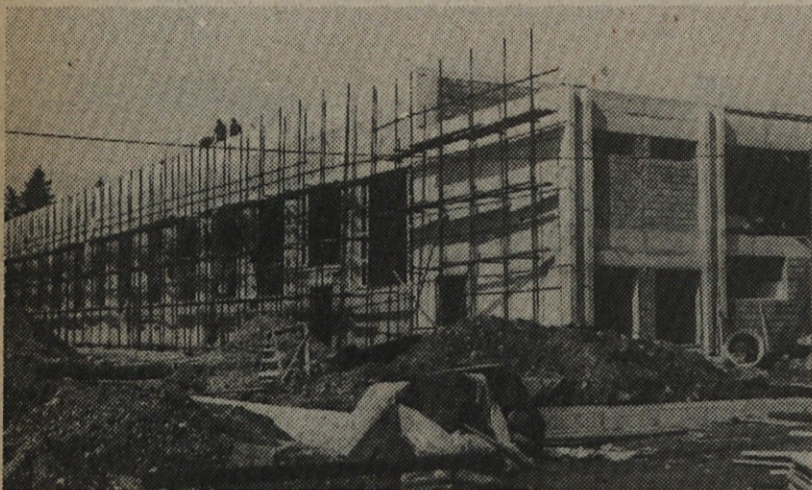
Letos nadaljevali z lanskoletnimi uspehi

»Leto 1979 je bilo za naš TOZD dokaj ugodno«, je povedal direktor ravnega TOZD **Tone Zaletel** in dodal, »angažiranost je bila najboljša v zadnjih letih. Lansko leto smo imeli precej takšnih del pri katerih smo uporabili v večjem številu gradbene stroje, kakor tudi več zemeljskih del kot običajno. Drugo

kar je vplivalo na dobro poslovanje je bilo število gradbišč. Imeli smo večja gradbišča na katerih se da delo veliko lažje in kakovostno organizirati za razliko od manjših gradbišč, katera so bila značilna za naš TOZD v preteklih letih. Tudi konjunktura je vsekakor dala svoj vpliv na ugodno poslovanje v lanskem letu.«

Samski dom v Slovenj Gradcu bo končan sredi leta

Hala za TGO Gorenje v Muti je v zaključni fazi gradnje

Nova hala za železarno Ravne v kateri bo jeklolivarna

347 MIO DIN CELOTNEGA PRIHODKA

»Tudi podatki iz zaključnega računa potrjujejo mojo zgornjo razlago

	plan	doseženo	indeks
celotni prihodek	302	347	114
dohodek	95	108	114
čisti dohodek	78	84	107
osebni dohodki	51	52	102
akumulacija	18	20	109
popv. os. dohodek	6.600,00 din	6.929,00 din	105
popv. os. prejemek	7.657,00 din	8.116,00 din	106

Kot vidimo so rezultati dobri in upamo, da bomo vsaj podobne dosegli tudi letos. Za prvo polletje letošnjega leta smo že popolnoma zasedeni in prav ta zasedenost že v spomladanskem času je zelo spodbujajoča, kajti tako bomo mirneje prešli v drugo polovico leta, ki je po navadi tudi bolj sproščeno za investicije.«

VPLIV STABILIZACIJE

Kako bodo stabilizacijski ukrepi vplivali na poslovanje v letošnjem letu?

»Stabilizacijski ukrepi bodo sigurno vplivali tudi na naše delo, vendar pričakujemo, da v letošnjem letu še vedno ne bi smeli imeti problemov zaradi tega. Predvidevamo, da se bo moralo delo ustaviti le na enem ali dveh objektih, ki jih sedaj imamo v gradnji na vseh ostalih pa bomo nemoteno delali naprej, saj ukrepi predvsem omejujejo gradnjo negospodarskih objektov, mi pa v glavnem gradimo objekte za gospodarstvo.

Zavedamo pa se tudi dejstva, da se v prihodnjem letu ne bodo gradili nekateri objekti, ki bi se sicer gradili in smo jih nekako predvidevali, da bi jih mi dobili in dejstva, da bo tudi v naši regiji nekoliko manj dela za gradbenike. Zato bo delo težje dobiti, dobil pa ga bo tisti, ki bo ponudil nižjo ceno. Da bi lahko konkurirali tudi v tako zaostrenih pogojih bomo morali zmanjšati vse vrste stroškov, še bolj izkoriščati gradbene stroje, bolj varčevati z gradbenim materialom. Določene rezerve so še v boljši pripravi dela in izbiri ustrezne tehnologije ter omejevanju števila neopravičenih izostankov iz dela.«

BILO JE TUDI NEKAJ ŠIBKIH TOČK

Navzlic dobrih rezultatov v lanskem letu bi le-ti bili mogoče še boljši če ne bi bilo nekaterih šibkih točk. Katere so to?

»Moramo priznati, da je bilo v našem poslovanju tudi nekaj šibkih točk. Nekatere izvirajo iz nas samih druge pa so izraz objektivnih faktorjev na katere ne moremo sami kaj dosti vplivati. Tako smo se včasih vbadali z pomankanjem različnih

saj smo v lanskem letu dosegli v milijonih dinarjev:

manjših ročnih strojkov, brez katerih se v današnjem času težko dela. Na našem TOZD so lansko leto izredno narastli izostanki iz dela, kar ni bilo značilno za prejšnja leta, tako da je tudi tukaj prišlo do določenega izpada pri dohodku. Vendar, moram takoj povedati, da smo z ostrejšo kontrolo v prvih treh letošnjih mesecih uspeli število izostankov iz dela občutno zmanjšati.«

URESNIČEVANJE SREDNJEROČNEGA PLANA

»Rezultati, ki smo jih dosegli v letu 1979 so sigurno odraz predlogov, napotkov in skupnega dogovora organov upravljanja, družbeno-političnih organizacij in pripomb delavcev na zborih delovnih ljudi. Na teh osnovah sloni tudi uresničevanje srednjeročnega plana 1976—80, ki bo izpolnjen že sredi letošnjega leta.

Naša baza na Ravnah je že začela obratovati. Razteza se na površini 3,5 hektarjev. Zajema betonarno SB 500 z vsemi pripadajočimi objekti, centralno skladišče, pisarniške prostore, prostore za laboratorij in deponijske prostore za vse vrste gradbenih materialov.

Samski dom, ki ga gradimo v Slovenj Gradcu je že pod streho in bo dokončan do sredine leta. V njem bodo stanovali delavci, ki delajo na gradbiščih v Slovenj Gradcu.«

PRIMANJKUJE KV TESARJEV

O kadrovski problematiki TOZD je spregovoril vodja kadrovskega oddelka **Ludvik Lihteneger**: »V lanskem letu nismo dosegli povprečnega števila zaposlenih glede na zastavljeni plan, zato, ker nismo mogli dobiti določenih profilov, predvsem KV tesarjev.

V povprečju smo imeli 444 zaposlenih in 49 učencev v gospodarstvu. Za letos mo planirali 450 zaposlenih, ker menimo, da bi to število delavcev zadostovalo za obseg del kakšnega bomo imeli v letošnjem letu.«

GRADBIŠČA RAVENSKEGA TOZD

Na Ravnah bodo letos imeli nekaj večjih in nekaj manjših gradbišč. V

Nadaljevanje na 7. strani

Nadaljevanje s 6. strani

Železarni so že vsa leta prisotni pa tako tudi letos gradijo novo jeklovarno in kovačnico. Na Javorniku se tudi stanovanjska gradnja še nadaljuje, saj trenutno imajo v gradnji 156 stanovanj v dveh stanovanjskih blokih, v projektiran pa je že blok z 96 stanovanji. S tem bo stanovanjska soseska na Javorniku zaključena. V preteklih desetih letih so gradilci na Javorniku zgradili čez 600 stanovanj, sodobno šolo, trogovino itd.

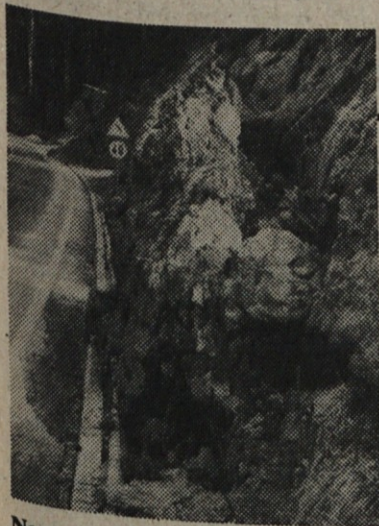
V Muti gradijo halo za TGO Goranje — Muta, ki je v zaključni fazi. Začeli so z pripravljalnimi deli za tovarno stavbnega pohištva za Lesno iz Slovenj Gradca. Tovarno bodo gradili v Spodnji Vižingi. Tudi na cesti Radlje — Radeljski prelaz je še nekaj dela saj je treba dokončati bankine in sanirati manjše zemeljske plazove, ki so se sprožili letošnjo zimo. Dva manjša gradbišča sta tudi še v TAM Maribor in Cinkarni Celje.

Poleg gradnje samskega doma v Slovenj Gradcu imajo Ravenčani gradbišče tudi v Biogradu na moru, kjer gradijo počitniški dom za Gradisove delavce. Le-ta bo dokončan do sredine junija letos, tako da bomo letos dopustovali že v Biogradu.

IZOBRAŽEVANJE IN STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

Na Ravnah so izobraževanju letos posvetili precej večjo pozornost kot v preteklosti, saj preko Centra za izobraževanje dodatno izobražujejo večje število delavcev predvsem za pridobitev KV in VK. Na TOZD pa imajo organizirane tečaje za PU delavce.

Tudi skrb za stanovanja delavcev je precejšnja, saj ni starejših prošenj od dveh let. Vsako leto kupijo nekaj stanovanj, v večji meri pa dajejo posojila za individualno gradnjo oziroma za nakup stanovanja. Ko bo letos dograjen samski dom v Slovenj Gradcu bodo pridobili še štiri dodatna stanovanja v le-tem.

Na cesti do Radeljskega pelaza delavci ravnanskega tozda utrjujejo bankine, ker je zima precej razrahljala plazove, ki se od časa do časa usujejo na cesto

V načrtu do 1985. leta je tudi gradnja lastnega stanovanjskega bloka z okoli 15 stanovanji.

SAMSKI DOM V SLOVENJ GRADCU

Zaradi vse večje angažiranosti v Slovenj Gradcu in zato, da bi delavcem omogočili boljše stanovanjske razmere so se na Ravnah odločili zgraditi manjši delavski samski dom v Slovenj Gradcu. Tako se bodo delavci že sredi letošnjega leta preselili iz barak v komfortne štiriposteljne sobe in s tem bo zadovoljen njihov stanovanjski minimum.

To bo zelo sodoben samski dom. Ima pritličje in tri nadstropja. V letih bo 14 sob s po štirimi ležišči, tri sobe s po enim ležiščem in ena bolniška soba. Sobe so pravzaprav manjše garsonjere, saj ima vsaka soba poleg manjše predsobe tudi lastne sanitarne prostore s kopalnico. V vsaki etaži bo tudi eno manjše družinsko stanovanje in čajna kuhinja.

V samskem domu bo tudi jedilnica z razdelilnico hrane — hrano bodo vozili iz kuhinje na Ravnah in ostali prostori za družbeno življenje delavcev.

SINDIKAT ZELO AKTIVEN

Po več kot desetih letih so na Ravnah izvolili novega predsednika sindikata, to je **Pavel Ring**, ki je na tej dolžnosti zamenjal Bogomira Gabrovca. O nalogah sindikata v letošnjem letu je novi predsednik povedal tole: »Na sindikat se bo tako kot vsa leta doslej vključeval na vsa področja življenja v TOZD od samoupravljanja in uresničevanja zakona o združenem delu, izobraževanja delegatov, krepitve delegatskih odnosov do kulture in športne rekreacije.

Naša sindikalna organizacija je ena med prvimi v Gradcu izdelala program stabilizacijskih ukrepov. Le-tega smo izdelali novembra lanskega leta, se pravi pred republiško in občinsko resolucijo, tako da naš program sedaj samo dopolnjujemo in usklajujemo z obema.

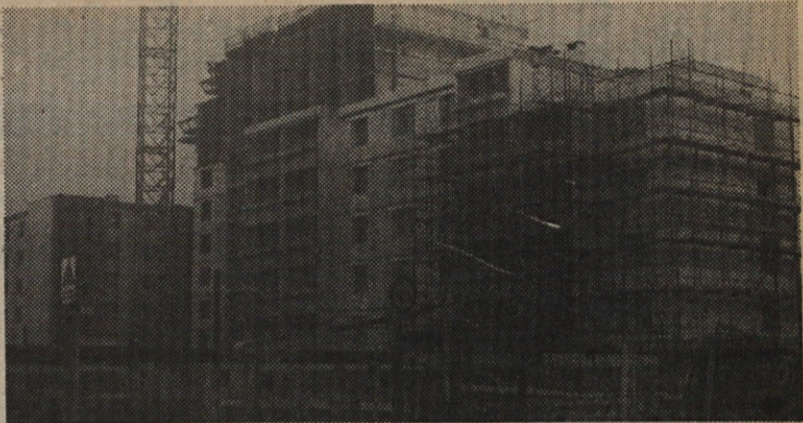
Uspešno smo vodili in končali razpravo o zaključnem računu za leto 1979. Tudi letos bomo pobudniki razprav o trimesečnih obračunih in letnem obračunu.

Izobraževanju delegatov bomo letos posvečali večjo pozornost saj bomo v sodelovanju z politično šolo Delavske univerze organizirali dvodnevno predavanje za vse naše delegate, ker menimo, da je tak kurz za le-te potreben in koristen.

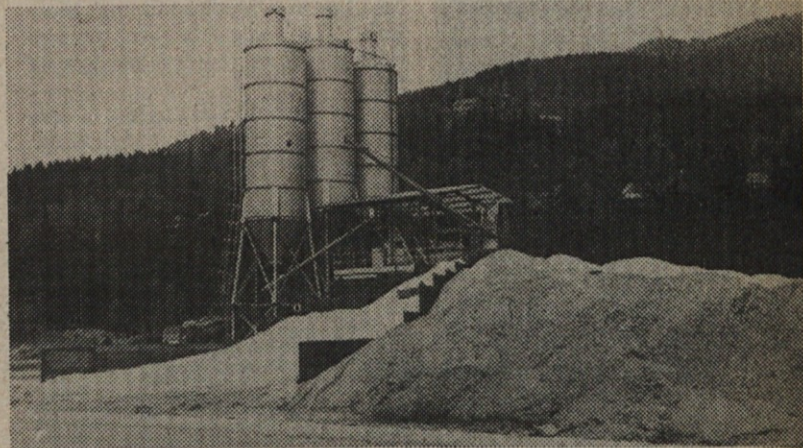
Na področju športa in rekreacije je sindikat tudi veliko naredil. Sedaj gradimo za našim samskim domom nogometno igrišče, ki pa ne bo asfaltno temveč bo pokrito z travo. V najemu imamo tudi telovadnico v novi osnovni šoli, planirali pa smo tudi najem bazena, enkrat tedensko po dve ure.

Da smo na Ravnah dobri športniki, predvsem smučarji dokazujemo iz leta v leto z osvajanjem prvih mest na Gradisovih športnih igrah.

C. PAVLIN

Na Javorniku imajo sedaj v gradnji 156 stanovanj. Zgradili jih bodo še 96 in potem bo ta stanovanjska soseska zaključena

Baza na Ravnah, ki je bila predvidena v srednjeročnem obdobju 1976 — 1980 že obratuje

Buldožerja pripravljata zemljišče za tovarno stavbnega pohištva v spodnji Vižingi

Samopostrežna trgovina v stanovanjski soseski na Javorniku

Na SPO posvečajo večjo skrb učencem

Od dobrega dela z učenci v gospodarstvu je odvisno kakšne delavce bomo imeli, ko iz šole pridejo

Čedomir Čanadi razstavlja akumulator

na gradbišča, oziroma sedejo v vozila in stroje. Prav zato so na SPO septembra lansko leto zaposlili inštruktorja učencev, ki se v polni meri posveča le delu z njimi. To je inštruktor učencev **Alešević Mustafa**.

O svojem delu je povedal naslednje: »Sedaj imamo na SPO 43 učencev. 21 učencev prvega letnika je na praktičnem delu pouka v naših delavnicah, ostali pa so v šoli, ali na terenu, kjer že delajo z mehanizacijo. Moja izključna skrb je delo z učenci in zato tem delu lahko posvetim več časa kot moj predhodnik ing. Martinčič, ki je poleg dela z učenci moral skrbeti tudi za vzdrževalna dela na SPO.

Vsakodnevno kontroliram učence pri delu, svetujem jih in dajem navodila kako bodo pristopili popravilu posameznega stroja ali njegovega dela. Učence sem razdelil v več skupin, ki v času praktičnega pouka na SPO (praktični pouk traja šest mesecev, to je okoli 1.096 ur) dobro spoznajo delo v vseh delavnicah in tako dobijo vpogled nad celotno delo SPO. Učenci gredo skozi naslednje faze praktičnega pouka, ozi

roma skozi naslednje delavnice: traktorska, akumulatorska, servisna, avto-elektrika, avto-park, mehanična, avto-pralnica in žerjavna delavnica.

Za delo skupine učencev v posamezni delavnici je odgovoren vodja delavnice, ki ima stalni vpogled nad učenci in jih na koncu vsakega meseca tudi ocenjuje. Poleg tega ima vsaki učenec poleg sebe mojstra, ki z njim neposredno dela.

Da bi učencem nekoliko olajšal razumevanje vsega tistega kar delajo v delavnici, sem organiziral tudi teoretični del pouka v učilnici doma na Kvedrovi. Vsi učenci bodo imeli v šestih mesecih 12 takšnih predavanj, kar znaša 96 ur predavanja in 1.000 ur praktičnega pouka.

Po takšnem kurzu bo našim učencem veliko lažje slediti predavanju na šoli, saj bodo z dobršnim delom učnega programa že delno seznanjeni prav preko takšnih predavanj.

Po končani šoli mora vsak učenec popolnoma, teoretično in praktično obvladati stroj, ki je velikokrat vreden več sto starih milijonov. Zato

moramo z učenci delati strokovno in kvalitetno.«

C. PAVLIN

Ivan Namjesnik dela ta mesec v servisni delavnici

Inštruktor Mustafa Alešević s svojimi učenci prvega letnika

Marjan Fiškuš in Asim Šabić popravljata zaganjalnik pri tovornjaku

Boro Cukut v drejarski delavnici dela pod nadzorom mojstra

Premikajoča delovna platforma

Strojni inženir Milenko Pupović zaposlen v delovni organizaciji »Petar Drapšin« v Mladenovcu je izdelal prototip premikajoče delovne platforme enostavne železne konstrukcije, ki naj bi se veliko uporabljala v gradbeništvu. Ta platforma bo po mnenju njenega konstruktorja nadomestila ogromne odre, ki jih sedaj uporabljajo.

Nova premikajoča platforma se lahko uporablja za dvigovanje materiala in delavcev, za postavljanje zidov in fasad, za ometavanje in druga dela na višini. Nosilci platforme se premikajo s pomočjo elektromotorja in se lahko ustavijo na višini, ki jo določi delavec, ki dela na njej. Kar pa je posebej pomembno premikajoča platforma se zelo enostavno montira in demontira. Tudi

transport le-te je dokaj enostaven saj gre tudi v fičota.

UPORABA STAREGA BETONA

V Tehnološkem inštitutu ameriške zvezne države Massachusetts so dalj časa raziskovane možnosti uporabe gradbenega materiala, ki se dobi pri rušenju ali rekonstrukciji betonskih zgradb in drugih objektov. Na osnovi dobljenih rezultatov je izdelana posebna tehnologija s pomočjo katere se iz starega betona pridobi popolnoma nova vrsta gradbenega materiala odličnih uporabnih kvalitet. Zahvaljujoč tej metodi, ki se vse bolj ispopolnjuje bodo doseženi precejšnji prihranki gradbenih materialov, predvsem cementa.

NOVI SREDNJEROČNI PLAN — JEDAN OD NAJVAŽNIJIH ZADATAKA

Ako je čitava jesen protekla u debatama o ekonomskom i socijalnom razvoju zemlje za 1980. godinu, dakle o Rezoluciji, sada je na pomolu nov posao, još značajniji i vredniji pažnje. Pomireni sa činjenicom da godina koja je tek počela obiluje složenosti i delikatnošću, iz čega proističe niz zadataka na polju stabilizacije, suočavamo se sa izradom novog srednjeročnog plana. Ovaj dokument treba da predstavlja realnu procenu naših mogućnosti i potreba, ali i šansu da se pojedine privredne grane nađu na »popravnim« ispitima.

Po svemu sudeći, neke proporcije plana neće se realizovati u periodu od 1976. do 1980. godine, pa otuda i neminovnost da 56 hiljada nosilaca planiranja dobro odmere sopstvene snage. Ispostavilo se i ovom prilikom da prenapregnuti projekti nikome ne donose koristi, a da spisak želja valja revidirati i svesti u realne okvire.

Naravno, varka je ako se smatra u bilo kojoj osnovnoj organizaciji

udruženog rada da za razvojne koncept još ima vremena. Mislilo se tako i pre pet godina, pa se pokazalo da se na prečac ne može bilo šta ozbiljnije učiniti. Naprotiv, trećina od ukupnog broja osnovnih organizacija udruženog rada nije donela nikakav plan, a iz toga bi se mogao da izvuče zaključak da se poslovalo »napamet«. Uzme li se obzir činjenica da se u protekloj godini širom zemlje gradilo više od 30 hiljada objekata i da njihova struktura do tančina nije poznata široj javnosti, to upućuje na pretpostavku da su investirali i oni koji nisu zvanično usvojili plan sada već tekućeg petogodišnjeg razvoja čiji kraj nije daleko.

Ukoliko je Rezolucija o ostvarivanju društvenog plana zemlje za ovu godinu prolazila kroz svojevrstan filter i svaka tačka stavljena na jednom pod lupu — čini se prihvatljivim da se tako postupa i prilikom usvajanja novog petogodišnjeg projekta razvoja jugoslovenske privrede. Sigurno je da se neće smatrati uspehom ako sve bude u redu u za-

vršnom dokumentu, a izostanu detaljno razrađeni mikroplanovi. Udruženi rad mora biti sasvim jasan i glasan, a predstavnici vanprivrede treba takođe da svoje koncepte temelje na stvarnim mogućnostima. Ne obavi li se lavovski deo posla do leta, malo je verovatno da će se u finišu nadoknaditi propušteno vreme.

U više mahova stečeno iskustvo opominje da se novi srednjeročni plan ne bi smeo proglasiti važećim, a da istovremeno neka pitanja u pojedinim privrednim granama ostaju otvorena s uverenjem da će se brzo skinuti s dnevnog reda. Kao što se zna, to se nije dogodilo ni u tekućem

srednjeročnom razdoblju — industrija nafte i gasa, bazna hemija i slično.

Iz svih tih razloga vizija razvoja od 1981. do 1985. godine treba da bude sasvim jasna. Ona utoliko pre ne sme odasati prazninama jer treba da posluži kao postulat za izradu dugoročne koncepcije razvoja jugoslovenske privrede.

Znači, bez zdravog jezgra i planskog dokumenta lišenog nepoznanica ne može se ni »bacati« pogled na daleko — do 1990. ili 1995, pa i 2000. godine.

M. Petković

Plavi koverat nije merilo svih primanja

Prosečan lični dohodak radnika zaposlenih u industriji kožne i metalne galanterije »Merkur« u Bačkoj Palanci početkom ove godine bio je 5.500 dinara. Ni malo — ni mnogo! Međutim, u ovom radnom kolektivu svaki zaposleni je lani iz fonda zajedničke potrošnje dobio oko 10 hiljada dinara u vido regresu, toplog obroka, pomoći đacima — deci radnika.

Topli obrok, koji radnici plaćaju četiri dinara, dobijaju svi zaposleni, čak i »Merkurovi« penzioneri koji žive sami. Topli obrok se sprema za sve tri smene, a za pedeset dijetalaca priprema se posebna hrana.

Već nekoliko godina »Merkur« stipendira decu svojih radnika. Svi srednjoškolski i studenti dobijaju »na ruke« svakog meseca od 350 do 750 dinara. Odlični đaci i studenti s prosečnom ocenom višom od 8,5 na kraju svake školske godine nagrađuju se sa po 1.000 dinara. Po završetku školovanja, deca nemaju obavezu da rade u »Merкуру« niti da vraćaju stipendiju.

Lani su svi radnici dobili regres za godnjišnji odmor koji je iznosio 2.700 dinara, a mnogi od radnika su o trošku kolektiva išli na oporavak. U fabrici u kojoj uslovi rada nisu

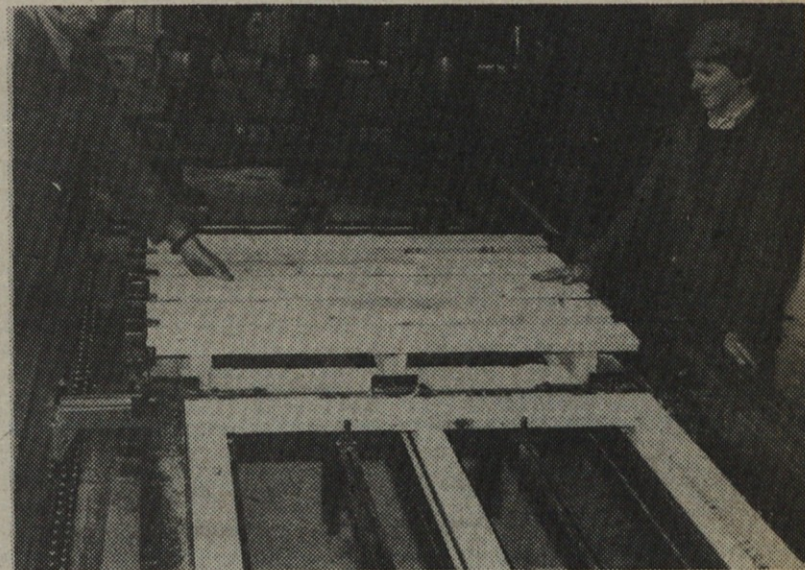
najsajniji postoji zdravstvena ambulanta u kojoj radi jedan lekar opšte prakse, a dva puta nedeljno dolazi i zubar.

Svi zaposleni za mašinama nagrađuju se po sistemu »norma-čas«. Radnice in radnici koji rade duže od 20 odnosno 25 godina primaju za 10 do 15 odsto viši lični dohodak, jer se ne mogu ravnopravno nositi s mladim kolegama.

Odlaskom u penziju oko 140 bivših radnika »Merkura« nije prekinulo sponu sa svojim radnim kolektivom. Svakog prvog juna oni su gosti svojih mladih drugova koji ih upoznaju s rezultatima poslovanja i novinama u načinu proizvodnje. Tom prilikom penzioneri dobijaju i polovinu prosečnog ličnog dohotka zaposlenih.

Kredite za izgradnju kuća, kupovinu i adaptaciju stanova do sada je koristilo 712 do 1067 zaposlenih. U ovoj radnoj organizaciji stambeni problemi se, prema rečima generalnog direktora »Merkura« Stanka Šipke — rešavaju uglavnom pet-šest godina od dobijanja radne knjižice. Sve ovo znači da plava koverta nije merilo svih primanja.

Vesna Arsenić

V lesnem obratu dobro vedo izkoristiti njihovo osnovno surovino — les. Izdelava palet na modernem stroju

V vrstah tehničnih pomoćnikov se je pojavila tudi tov. Marija Kukovica, ki bo opravljala to dolžnost kot pripadnica nežnega spola. Čestitamo in želimo mnogo uspeha na dokaj zahtevni funkciji

Sami apeli, bez organizovanosti, ne pomažu...

U poslednje vreme nema radne ni društveno-političke organizacije u kojoj se ne govori o potrebi štednje, u kojoj nisu doneti i konkretni programi koji treba da doprinesu racionalnijem poslovanju, štedljivijem odnosu prema društvenim sredstvima. Svi smo se složili da sekundarne sirovine predstavljaju značajnu rezervu ušteda i put koji treba da spreči odliv deviza. Apeli su upućeni i odziv građana, kao i uvek dosad, nije izostao. Međutim, i pored toga akcija još ne daje zadovoljavajuće rezultate. Šta je uzrok tome? Sudeći po nedavnoj raspravi u Saveznoj konferenciji SSRNJ to je, pre svega, neorganizovanost, ne dovođenje akcije do kraja.

Mnoge škole, na primer, sakupile su već gomile i gomile starog papira, a sada nema ko da odnese to »novo smeće«. Slična situacija je i sa mesnim zajednicama. Ta nespremnost organizacija koje se bave prikupljanjem i preradom sirovina dovela je do toga da se one najčešće orijentisu na promet sirovina, a kolektivi koji u svojoj redovnoj proizvodnji koriste te sirovine prisiljeni su da se opredele na uvoz. Naravno, izvesno opravdanje za takvu situaciju moglo bi se naći u činjenici da ova oblast u većini republika i pokrajina, sem u Sloveniji i u Bosni i Hercegovini, nije zakonski regulisana. Zato je u Saveznoj konferenciji SSRNJ pokrenuta inicijativa da se predloži Saveznom izvršnom veću da se donese društveni dogovor o prikupljanju sekundarnih sirovina. Time bi se bolje precizirali zadaci, ali i odgovornost pojedinih društvenih subjekata.

Imajući u vidu sadašnje stanje, Socijalistički savez zajedno sa svim drugim društveno-političkim organizacijama, pokrenuo je akciju »Očuvajmo prirodu«, koja treba da postigne dva, podjednako važna, cilja — prikupljanje sirovina i zaštitu čovekove okoline. Zamišljeno je da akcija traje tokom čitave godine, a da njeni »udarni termini« budu u aprilu i oktobru. U tom vremenu sve škole, radne organizacije, mesne zajednice treba da organizovano raščiste, ne tako male, hrpe otpadaka u svojoj okolini. Poseban značaj u tome daje se omladinskim organizacijama, ali i privredne komore i sindikat u osnovnim organizacijama udruženog rada treba da odigraju svoju ulogu.

Da se i ova akcija ne bi zaustavila samo na programu, neophodno je stvoriti i određene preduslove. Recimo, od 516 opština, koliko ih ima u Jugoslaviji, samo u 239 postoje otkupne stanice za sekundarne sirovine. U nekima je, opet, porez na tako ostvarena sredstva toliko visok da se, zaista, ne isplati baviti tim po-

sloj. I to su neki od razloga što nam dragocene materije za industriju leže na djubrištu, a za te iste dajemo još dragocenije devize. U Beogradu, na primer, svakodnevno se baci hiljadu tona smeća, u kojem se, stručnjaci su proračunali, nalazi 30—40 odsto korisnih čvrstih otpadaka. Međutim, to je sasvim neiskorišćeno i ostaje samo smeće. Isto tako, na

ulicama glavnog grada nalazi se oko 12.000 napuštenih automobila, koji zagađuju okolinu i predstavljaju solidnu rezervu starog gvožđa.

Ovakvih primera moglo bi se dosta navesti. No, od toga nema mnogo koristi. Predstojeća akcija, koja počinje već prvog aprila treba mnogo toga da reši. Naravno, sam odziv građana bez iste takve spre-

mnosti radnih organizacija koje »proizvode« otpadke i onih koji ih prikupljaju i preraduju neće dati neke velike rezultate. Zato bi, čini se, ako su se već sve društveno-političke organizacije složile da je takva akcija neophodna, trebalo zaoštriti i pitanje odgovornosti za one koji se ponašaju suprotno dogovorenom. D. Majstorović

Investiciona politika:

RADITI PA GRADITI

Iskustvo je ne jednom potvrdilo da je najunosniji posao investiranje, gradnja bez početka i kraja. Obično se to dešava uz kombinaciju preskupih domaćih kredita i ne jeftinih inostranih zajmova sa simboličnim učešćem ili sa »mrvicama« gotovog sopstvenog novca. Činilo se najlogičnijim otvoriti gradilište i »prošvercovati« elaborat, koji puno obećava, a neko će već morati da se pobirne za sredstva. Ima objekata koji se grade pet ili deset godina, a to su »mrtvi« kapitali na čiji se rentabilitet gleda s nevericom. U međuvremenu su već pristigli anuiteti za koje ne retko kada ko hajje. Najvažnije je postati investitor i putovati po belom svetu da bi se zatvorila finansijska konstrukcija, nabavila pomoću komercijalnih kredita oprema i slično.

Ni jedan recept u nameri da se obuzdaju nekontrolisane investicije nije do danas urodio plodom. Uvek se kroz labirint dospe do kakovog izvora finansiranja i posao cveta dok ne »zariba«. Tada se smenjuju rukovodeće garniture pa se nastavlja trka za sredstvima da bi posao odmakao. Uobičajen je to scenarij za svaki investicioni film bez prvog pokrića. Sada se, čak i uz pomoć zakona tome staje na put, a došao je trenutak da se svi investicioni programi započeti ili nameravani, propuste kroz rešetko i sito.

Hoće li biti doslednosti u vreme nastojanja da stabilizacija privrednih i novčanih tokova dobije trajnije obeležje. Zaključak je da se u tome mora uspeti i da treba prvenstveno raditi, a kada se tim putem dođe do izvesnih sredstava, normalno je da se nešto i gradi.

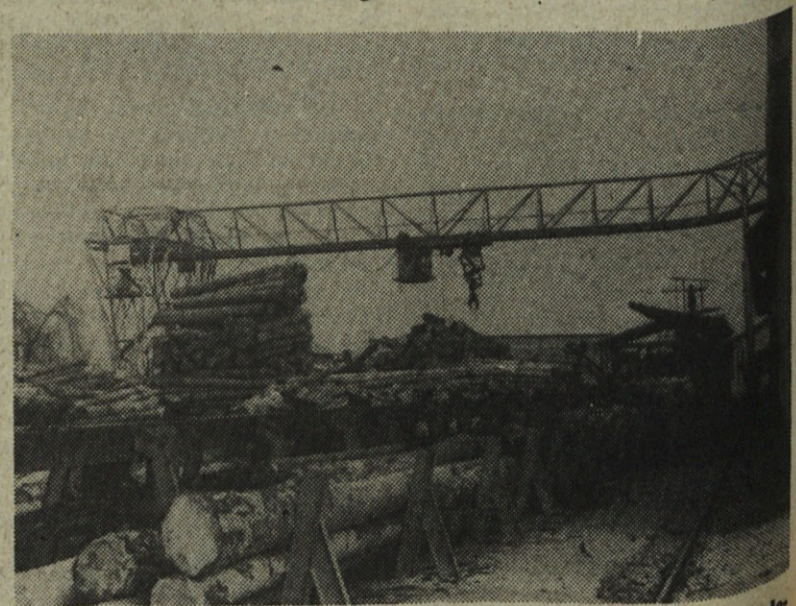
Selekcija investicija je imperativ, premda se u svim republikama i pokrajinama u tom pogledu nije pro-

našao zajednički aršin. U Vojvodini se, međutim, u tom pravcu prilično podmaklo. Investicije su do danas »skresane« za oko 9 milijardi dinara. Pojedini gradovi ostaće za izvesno vreme bez planiranih fabrika. Ima sličnih pokušaja još ponegde mada nije uočljivo da investiciona groznica tako lako popušta. Trenutak sadašnji, ipak, nalaže krajnju obazrivost i prostiranje prema gubernu, jer je opasno zaglibiti se u nove dugove, koje ustalom retko ko stavlja u izgled kao mogućnost izlaza. Došao je trenutak da se gradi po meri, a ne po želji, pustoj i krilatoj, koja ne daje mira investitorima.

Veoma je verovatno da su prve dve godine novog srednjoročnog plana, kada je reč o investicionoj izgradnji, već »rezervisane« za dovršetak nekada, ranije ili skoro započetih poslova. Novi investicioni apetiti, osim izuzetaka u oblasti ener-

getike, proizvodnje sirovina i hrane gotovo da i nemaju šansu da se realizuju pre 1983. ili 1984. godine. Za to vreme biće potrebno da graditelji potraže posao »preko granice« ili da dovrše ono što je započeto svojevremeno na širokom frontu. Bojanzan od besposlice je samo relativna pod uslovom da se utvrdi »voznik« red završavanja posla. U krajnjoj liniji, došao je momenat da se prečisti sa dupliranjem kapaciteta, možda tripliranjem i tako redom, ali i da se proverri ko i zašto ne koristi najbolje nove mašine i skupu uvoznu opremu. Uбудuće potrebno je proveravati kome je roba iz novog objekta namenjena i da li je osiguran planman na domaćem i inostranom tržištu. Neke vrste evidentiranja investicija neminovna je da se opet ne bi podleglo stihiji, kako je to često bilo u više navrata do sada.

M. PETKOVIĆ

Kolektiv TOZD LIO Škofja Loka je lahko ponosen na sodobno opremo delavnic, kjer s pomočjo modernih strojev racionalno izkoristijo surovine in čas

KAKO VARNO VOZITI PONOČI?

Kdor se že mora s svojim železnim konjičkom podati na pot ponoči, naj upošteva vsaj nekaj osnovnih pravil, ki vplivajo na varnejšo nočno vožnjo.

Voznik mora precejšnjo pozornost posvetiti gretju in zračenju avtomobila. Zunanje temperature so namreč ponoči precej nižje od dnevnih, zato je prezračevanje avtomobila bolj osvežujoče in učinkovito. Tudi zrak je ponoči ponavadi bolj čist, saj na cesti navadno ni toliko vozil, ki bi ozračje onesnaževala. Dokaj velike temperaturne razlike marsikdaj ponoči narekujejo, da je potrebno ob odprtem dotoku svežega zraka pomagati tudi z gretjem notranjosti avtomobila. Idealno bi bilo, da bi imeli glavo v hladnem, noge pa v toplem zraku, žal pa takšne razdelitve zraka pri večini avtomobilov ne moremo zagotoviti. Zato si največkrat pomagamo z odpiranjem oken, zaradi česar pa ustvarimo prepih, ki pa rad povzroča glavobole. Verjemite, da bo že čepica na glavi precej odvrčala posledice prepriha, tovarišicam pa tudi naj ne bo žal njihove frizure, ki jo bodo pokrile z navadno ruto — saj je vendar noč in nihče vas ne vidi.

Marsikdo si med vožnjo rad zelo pogosto prižge cigareto celo v prepričanju, da z njo prežene utrujenost. Učinek pa je prav nasproten. Z inhaliranjem cigaretnega dima se v krvi poveča količina ogljikovega monoksida, ki povečuje utrujenost in zmanjšuje predvsem zmogljivost vida. Zato ni nič čudnega, da že v nekaterih tujih zakonodajah opazimo prepoved kajenja med vožnjo.

Odločilnega pomena za varno nočno vožnjo je tudi tehnika gledanja. Poseben način gledanja še posebej zahteva noč, ki ni jasna ali če celo dežuje. Voznikovo oko se namreč le do neke mere prilagodi poslabšani vidljivosti in še to na račun povečane pozornosti oziroma koncentracije, kar nas vodi v hitrejšo izčrpanost in utrujenost. Čisto preprosto: Da bi vozili enako varno kot podnevi in pravočasno sledili cesti ter opazili ovire, potrebujemo več časa. Zato bo potrebno voziti počasneje. Še posebej pa se moramo izogibati gledanju v žaromete nasproti vozečih vozil. Za orientacijo nam naj služi desni rob vozišča. Seveda pa se moramo zavedati, da tam lahko naletimo na pešca, kolesarja in še koga.

Poudarili smo že, da mora biti voznik predvsem za nočno vožnjo spočit in pri polni moči. Popolnoma zdrav — brezhiben pa naj bo tudi naš avto. Z avtomobilom, ki kaže motnje in napake, ne pojdite na nočno pot. Z vozilom v okvari imamo že čez dan dosti sitnosti, ponoči pa jih bo še več. Možnosti, da boste kje staknili mehanika, najbrž ne bo. Tudi pripravljenosti redkih voznikov, da bi vam v sili pomagali, se ne nadejajte. Saj vemo: Noč ima svojo moč in kdo jamči mimovozečim, da tisti, ki jih ustavlja, ni kakšen lopov! Zato že pred vožnjo zagotovo poskrbite, da vam ne bo zmanjkalo goriva, da boste imeli s seboj vsaj kakšen liter olja, če ga bo potrebno doliti, da bo res polna posoda za pranje vetrobranskega stekla, da o rezervnih žarnicah in varovalkah

sploh ne govorimo.

Pa za konec še enkrat: Ko se nam med vožnjo polenijo refleksi, poslabša vid, ko pri srečanju z drugim vozilom pozabimo zasenčiti luči ali ko že vidimo ovire tam kjer jih sploh ni, itd. — so to že znaki utrujenosti. Ne odlašajte s počitkom; poiščimo ugoden prostor, izstopimo

iz avtomobila in ob globokem dihanju ter telovadbi razgibajmo naše telo! Okrepčajmo se z majhno količino hrane in pijače. Če pri nadaljevanju vožnje spet nastopi utrujenost, je edina varna odločitev — spanje. Pač spanje, kakršnokoli z ozirom na možnosti, kjer začitimo potrebo.

PRVIČ NA TUJEM

Kovinski obrati razstavljali na sejmu v Leipzigu

V prostrani hali 7 na Leipziskem mednarodnem velesjemu, ki je bil odprt od 9. do 15. marca 1980 se je prvič pojavil tudi naš Gradisov znak. Pokazala se je namreč priložnost, da v sklopu Metalke sodelujemo z našim asortimanom izdelkov za gradbeno operativno. Znano je namreč, da vzhodnemu tržišču te vrste opreme zelo primanjkuje. Ker je bilo malo časa za boljšo pripravo smo tokrat razstavili le fotografije izdelkov — betonarn, kakršne izdelujemo za domače tržišče. Kakšno je bilo zanimanje za naše izdelke bomo lahko zapisali v eni od prihodnjih števil, ko se bomo sestali s predstavniki Metalke, ki so nas uradno zastopali na velesjemu.

Omeniti še velja, da so poleg naše delovne organizacije prav tako v sklopu Metalke sodelovale še naslednje OZD: Litostroj, IMP Skip, SIP Šenpeter, SOP Krško ter Elma Črnuče.

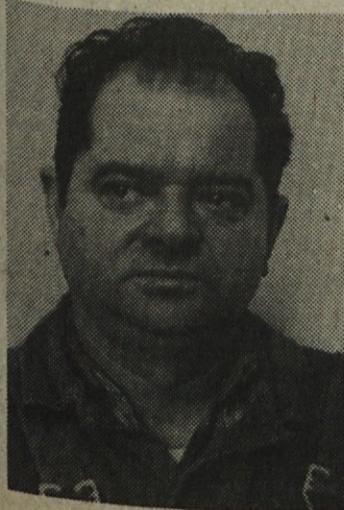
Zaradi pomanjkanja časa si bolj podrobno nismo mogli ogledati vseh razstavnih prostorov. Največ pozornosti je vzbudil vzhodnonemški koncern SKET, ki je s svojim bogatim asortimanom ponudbe zasenčil vse razstavljalce v hali 7 in okoli. Izdelava težkih predelovalnih strojev, strojev za valjano železo, postrojenj s celimi tovarniškimi kompleksi so bili prikazani kot njihova primarna dejavnost.

V hali 7 so poleg naših in domačih podjetij sodelovala še podjetja iz Poljske in Romunije, vse s prikazom razne strojne opreme od majhnih strožnic z računalniškim vodenjem do težkih strojev za industrijo.

Že moto spomladanskega velesjema »Za odprto trgovino in tehnični napredek je bil povod, da je bilo 100.000 kv. m razstavne površine skoraj malo za preko 9000 eksponatov, ki so jih razstavila podjetja iz 66 dežel med njimi tudi iz Jugoslavije.

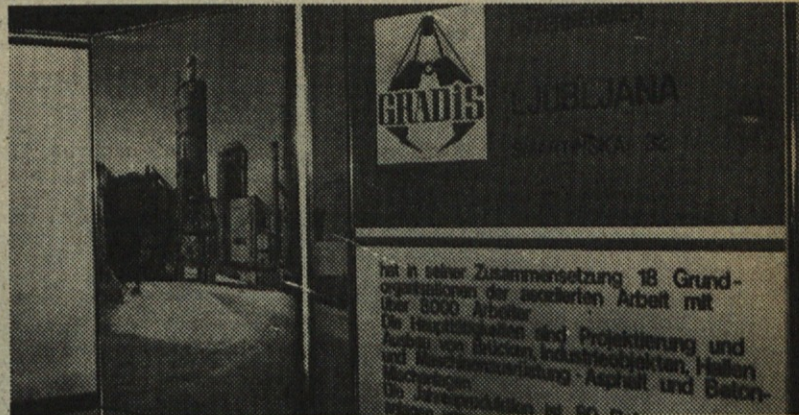
Lojze Luzar petdesetletnik

12. aprila je proslavil svoj 50. rojstni dan Lojze Luzar, VKV kovinostrugar iz ljubljanskih Kovinskih obratov.

V Gradisu je prišel 16. oktobra 1965, tako da bo letos slavil tudi 15 let dela pri Gradisu, pred tem pa je bil naš učenec. Ko se danes spominja tistih časov, ne more mimo ugotovitve, da »je danes veliko lažje biti učenec v gospodarstvu, kot včasih. Življenjski pogoji so danes veliko boljši, pa tudi učenje na sodobnejših strojih je lažje. Nasploh so stroji in orodja, ki jih sedaj uporabljamo v kovinostrugarstvu ogromno napredovali v zadnjih dvajsetih letih, s tem pa so se spremenili tudi pogoji dela, saj je danes veliko lažje delati.«

Vsa ta leta se Lojze vozi na delo iz 28 kilometrov oddaljenih Morav in ne glede na takšno razdaljo brez zamud prihaja na delo. Za njegov jubilej mu iskreno čestitamo njegovi sodelavci iz KO Ljubljana

Detajl iz gradisovega razstavnega prostora

Tokrat smo sodelovali v sklopu Metalke le s panjo

Več botrov — bolj prazna je skleda

Prehrana naših delavcev na ljubljanskem območju

Prehrana je eden osnovnih predpogojev človeškega obstoja, je garant njegovega zdravja in dobrega počutja, saj hrana vrača človeku moč in daje novo energijo za nadaljnje delo. Če prehrana ni dobro urejena in hrana ni dovolj kvalitetna in raznovrstna, najbolj trpi delavec. Hitro se pojavijo bolezni prebavnega sistema in tak delavec je za nekaj časa izločen iz delovnega procesa. Kako imamo urejeno prehrano v Gradisu na ljubljanskem področju, pove naslednji zapis.

OGP — že v tretjič hrana od Lasana?

Na OGP so pred tremi leti zgradili novo delavsko menzo, v kateri naenkrat lahko je čez 100 ljudi. Jedilnica je lepa in svetla. Hrano po samopostrežnem principu deli servirka. Ker Gradis v Ljubljani nima svoje kuhinje, so na OGP poskrbeli za gostinsko podjetje, ki jim hrano dovaža iz svoje kuhinje. In prav zgodovina dobaviteljev hrane na OGP je zanimiva.

Pred desetimi in več leti je hrano dobavljalo Gostinsko podjetje Moste, bolj znano pod imenom Lasan. Sodelovanje z njimi je trajalo okoli pet let in tedaj so se delavci odločili, da je treba zamenjati dobavi-

telja hrane, ker je le-ta slaba. Dogovor je takrat bil narejen z Viatorjem, vendar od njihovih prvotnih obljub je ostalo bore malo. Nezadovoljstvo delavcev je bilo veliko in vsi so zahtevali referendum o novem dobavitelju hrane. Kandidata sta bila dva, Lasan in Viator. Rezultati glasovanja so pokazali, da so se delavci z več kot 80 % glasov odločili za Lasana. Potem je nekaj časa bil mir, dokler se po šestih letih delavci niso naveličali te kuhinje in začutili potrebo po zamenjavi. Tako je po šestletnem sodelovanju lansko leto Lasan zamenjan z Ljudsko kuhinjo. Sedaj pa je situacija na OGP spet taka, da ne bi bilo nič čudnega, če bi v času, ko izide ta številka časopisa, na OGP zopet jedli hrano, ki jo dobavlja Gostinsko podjetje Moste (Lasan). Ta primer zelo nazorno kaže težave, ki jih imajo na OGP v zvezi s prehrano delavcev. Ali bi težav bilo manj, če bi imeli svojo, Gradisovo kuhinjo?

Ljudevit TUKSAR, OGP — »Tako moramo povedati, da je včasih hrana bila boljša, kot jo imamo sedaj, pa tudi nekoliko cenejša je bila. Naša menza začne z delom že zjutraj, ko se dobi čaj, kava in sendvič. Imamo dve malici, mesno in brezmesno, dobi se tudi kranjska klobasa. V menzi dobimo tudi brezalkoholne pijače, včasih pa so prodajali tudi cigarete. Sedaj jih ne

prodajajo več. Odkar hrano vozijo iz Ljudske kuhinje, se je zelo zmanjšalo število ljudi, ki vzamejo tudi kosilo. Prej je kosilo v menzi tudi do 70 delavcev, sedaj jih je največ 15. Upamo, da se bodo razmere uredile in da bomo v kratkem spet imeli boljšo hrano, ki naj bi jo vozili od Lasana.«

Železokrivnica — menza v provizoriju in slaba hrana

Delavska menza v Železokrivnici ni v najbolj primernem prostoru, ker je v baraki, provizoriju, ki niti ni popolnoma urejen, manjka ureditev tal. V perspektivi pa je gradnja nove menze, ki naj bi bila nad modernizirano proizvodno halo. Kdaj se bo hala modernizirala pa za enkrat še ni popolnoma jasno.

Malico prejema vsi delavci, razen tistih, ki s potrdilom zdravnika dokazujejo potrebo po dietni prehrani. Le-ti dobijo bone od Emone. Pogodba za dovoz hrane je sklenjena z Gostinskim podjetjem Zadobrova. Poleg malice vsi delavci v proizvodnji dobijo tudi pol litra alpskega mleka, zaradi težjih pogojev dela.

V Železokrivnici razmišljajo, da bi se dogovorili z Gostinskim podjetjem Zadobrova tudi o prodaji brezalkoholnih pijač, saj nekateri

delavci hodijo na sok na OGP. Dnevno razdelijo okoli 70 malic. **Milan HLUPIČ, Železokrivnica** — »Hrana u našoj menzi je slaba, nima potrebne kvalitete. Ponekad je svejedno šta jedeš, jer sve ima isti ukus. Osim toga hrana je jednolična i takva koju mnogi od nas nismo navikli jesti, kao na primjer: vampe, palentu, kranjske kobasice s krumpirom ili grahom na salati itd.

Za našu malicu se ne može uvijek reći topla malica, jer dobivamo i hladnu malicu, krumpir na salati sa hladnim mesom ili grah na salati sa kranjskom. Takva malica nikako nije vredna novaca koji dajemo za nju. Cijena malice je 22,00 dinara. Svi mi bi bili spremni platiti i nešto više nego što iznosi regres, samo da je hrana bolja. Upravo zbog tako slabe hrane mnogi od nas imamo poteškoće sa želudcem, a najžalostnije je to, da je među nama mnogo mladih ljudi, koji su počeli raditi prije par godina i kako će uz ovako slabu hranu, a težak i naporan rad dočekati penziju, pitamo se mi.

Žalostno je, da Gradis kao najveća građevinska organizacija u Sloveniji nije uspjela izgraditi vlastitu kuhinju u Ljubljani. U razgovoru s prijateljima koji rade u manjim gradbenim poduzećima npr. Grosuplje mnogi mi nevjerojato, da Gradis nema svoje kuhinje i da se svi tako slabo hranimo. Malica je slaba, a i naša prehrana poslije radnog vremena nije puno bolja. Pošto nemamo vlastite kuhinje i menze većina od nas se odlučuje za suhu hranu, jer je hrana u restoranima preskupa. Kad bi bar malica bila bolja i uvijek topla sve bi bilo drukčije.«

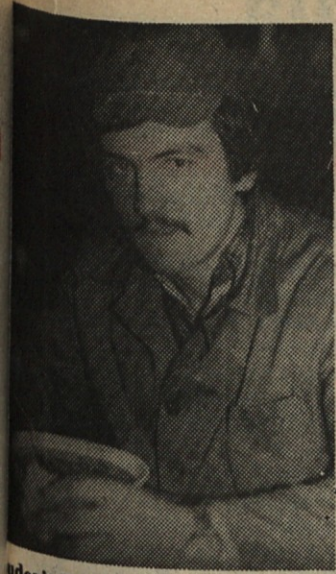
S mišljenjem Hlupić Milana složili su se svi prisutni na malici.

Kovinski obrati — najveća izbira hrane

Med delavci na Kovinskih obratih prevladuje mnenje, da je malica dobra in izbira velika. Hrano dobavlja Viator in poleg dveh obveznih malic, mesne in brezmesne, pripelje tudi večje število drugih jedi, ki pa so seveda dražja, tako da je skoraj vsak dan izbira hrane velika. Dnevno je tudi 10 različnih jedi na izbiro. Vse ostale obroke, razen malic, pripelje dobavitelj na lastni riziko, vendar so se s časom že tako navadili na prehrabene navade delavcev Kovinskih obratov in SPO, da točno vedo, katero hrano radi jedo, in tako tudi dobavljajo in le redko kdaj kakšna hrana ostane. Poleg teh obrokov se dobijo tudi različne sladicice in brezalkoholne pijače ter ci-

Izbira jedi v Kovinskih obratih je velika

...devit Tuksar

...rete.
Nikola VASILEVSKI, KO — »Sa
dnim si moramo biti na jasnom,
ana i njena cijena su neposredno
vezani. Što je hrana skuplja, to je i
olja. Kome nije dovoljno dobra
ana za malicu, neka doplati i uzme
ku drugu, jer izbor je velik. Ako u
elini uzmemo hranu u Sloveniji,
na se dosta razlikuje od hrane u
drugim republikama i upravo taj
moment više puta dovodi do nespo-
zuma u vezi prehrane.«

Ljubljana — pogrešamo organizirano prehrano po delu

TOZD Ljubljana ima podpisano
dogodbo za dobavo hrane na svoja

gradbišča z ABC Pomurko — Plava laguna. Malico dovažajo na gradbišča, kjer jo v jedilnico razdelijo. Vsi delavci dobijo mesno malico.

Poskušali so organizirati tudi prehrano po delu. Organizirali so v sodelovanju s Cestnim podjetjem kosila za svoje delavce v njihovi menzi, vendar se to ni obneslo. Od 590 delavcev v Ljubljani se je za kosilo oziroma večerjo prijavilo samo nekaj delavcev. Ali bi jih bilo več, če bi Gradis imel svojo menzo?

Na gradbiščih izven Ljubljane je topla malica tudi organizirana. V Kopru, kjer gradijo Iplas malico,

Milan Hlupić

...o je čas malice je tudi pred menzo na OGP dolga vrsta

V železokrivnici je menza v provizoriju, delavci pa niso zadovoljni s hrano

Na OGP bodo zopet zamenjali dobavitelja hrane

dovaža gostinsko podjetje Standard, v Krškem, ki je veliko gradbišče in imajo lastno kuhinjo je tudi za delavce tozda Ljubljana prehrana organizirana v okviru gradbiščne kuhinje.

Vsi v tozdu se zavedajo, da tak način organiziranja prehrane ni najboljši in da pogosto delavci imajo prav, ko niso s hrano zadovoljni, vendar dokler Gradis ne bo imel svoje kuhinje se glede prehrane ne bo dalo kaj dosti spremeniti. Mogoče se bo z izgradnjo tovarne gotove hrane Kolinska pa le dalo situacijo nekoliko omiliti.

SPO — terensko delo otežkoča organizacijo prehrane

Delavci SPO so razsuti po vseh gradisovih gradbiščih po Sloveniji in zato je organizacija prehrane tukaj še najtežja. Na vsakem gradbišču je po nekaj strojnikov in voznikov pa je prehrano nemogoče organizirati na enem mestu. Zato so se na SPO odločili vsem strojnikom in voznikom dati Emonine bone s katerimi lahko kupujejo malico v vseh emoninih trgovinah in v emoninih bifejih če so v sestavu trgovine. Tisti strojniki in vozniki, ki so trenutno na sedežu SPO v Ljubljani pa lahko malicajo v menzi Kovinskih obratov, oziroma v emoninem bifeju, ki je v neposredni bližini.

Ljubljana-okolica — večja skrb za prehrano delavcev

Na tozdu Ljubljana-okolica se vse bolj zavedajo potrebe po organizirani skrbi za prehrano delavcev. Zato so pred mesecem dni zaposlili človeka, ki izključno skrbi za prehrano in nastanitev ter za standard delavcev nasploh.

Prehrano imajo organizirano v sodelovanju z ABC Pomurko — Plava laguna, ki na gradbišča dnevno pripelje okoli 450 malic in do 100 kosil. Kosila v glavnem vozijo na gradbišče Marčatorja za svoje kooperantè delavce Pionirja iz Doboja in Izgradnje Bosiljgrada.

Da bi izbiro hrane čimbolj približali okusu delavcev so na tozdu Ljubljana-okolica začeli obiskovati gradbišča in se z delavci pogovoriti o hrani, ki naj bi jo imeli v naslednjem mesecu. Pri Plavi laguni dobijo seznam dveh malic za en mesec vnaprej in potem skupaj z predstavniki delavcev z posameznih gradbišč izberejo za vsak dan po eno malico. Tako izluščijo jedi, ki jih delavci nimajo radi (kranjske klobase, vampi, polenta). Potem je nezadovoljstvo manjše in hrana prilagojena željam delavcev. Takšno prakso bodo obdržali tudi nadalje, saj obisk gradbišča pokaže, da delavci manj ali pa skoraj nič ne godrnjajo nad hrano.

C. Pavlin

Kavčičeve nagrade in priznanja

Za izredne uspehe dosežene na vzgojno-izobraževalnem področju v gradbeništvu, bodo delavci prejeli KAVČIČEVE nagrade, organizacije združenega dela, delovne skupnosti, družbene organizacije in društva s področja gradbeništvu in sorodnih dejavnosti pa KAVČIČEVA priznanja.

V Izobraževalni skupnosti gradbeništvu je, po javni razpravi in rednem postopku, skupščina sprejela Pravilnik o oblikovanju in postopku podeljevanja Kavčičevih nagrad in priznanj. Le ta med drugim določa:

— Kavčičeve nagrade in priznanja se podeljujejo vsako leto za izredne uspehe pri delu za napredek vzgoje in izobraževanja, za uveljavljanje socialističnega samoupravljanja in razvoj ustvarjalnih sil človeka in družbe, ki se uresničuje pri delu v

vzgojno-izobraževalnih in drugih organizacijah združenega dela, z organiziranjem vzgojno-izobraževalne dejavnosti, s strokovnimi in znanstvenimi deli ter izvajanjem pedagoško-andragoških nalog na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja kadrov gradbeništvu.

— Kavčičeve nagrade in priznanja podeljuje Izobraževalna skupnost gradbeništvu Slovenije.

Slavnostna podelitev Kavčičevih nagrad in priznanj se praviloma izvede ob praznovanju »Dneva gradbincev — 3. junija«.

— Kandidate za Kavčičeve nagrade in priznanja lahko predlagajo: organizacije združenega dela, ki kot podpisnice združujejo svoj interes v Izobraževalni skupnosti gradbeništvu Slovenije, strokovna društva, družbene or-

ganizacije in interesne skupnosti s področja gradbeništvu in sorodnih dejavnosti.

— Izobraževalna skupnost gradbeništvu Slovenije podeljuje nagrade na podlagi razpisa, ki ga objavi odbor vsako leto najkasneje do 1. marca. Razpis se objavi v sredstvih javnega obveščanja.

— Izbor nagrajencev določi odbor, ki ga za dobo štirih let imenuje skupščina Izobraževalne skupnosti gradbeništvu Slovenije. Sklep odbora je dokončen.

Na 5. rednem zasedanju dne 19. 12. 1979 je skupščina Izobraževalne skupnosti gradbeništvu Slovenije na predlog izvršnih odborov Sindikata gradbenih delavcev Slovenije, Splošnega združenja gradbeništvu in IGM ter Izobraževalne skupnosti gradbeništvu, imenovala odbor za

podeljevanje KAVČIČEVIH nagrad in priznanj.

Odboru predseduje tov. ČEVNIK Franjo iz GIP »Ingrada« Celje. — dr. BATELINO Darinka, FAGG VTO gradbeništvu in geodezija Ljubljana

BRATINA Drago, Šolski center Ajdovščina

FRANTAR Edo, SGP Pionir Novo mesto

KOMAN Marko, SGP Slovenija ceste Ljubljana

KRAMAR Jolanda, GP Tehnika Ljubljana

NOVAK Jurij, Gradbeni šolski center Maribor

RIBNIKAR Martin, SGP Gradbiniec Kranj

ŠTRUC Majda, Poklicna gradbena šola »Ivana Kavčiča« Ljubljana

Izobraževanje v novih pogojih

Sistem usmerjenega izobraževanja prinaša novosti in spremembe tudi pri izobraževanju in usposabljanju delavcev v združenem delu, kot posebnem in zelo pomembnem področju izobraževalnega procesa.

V dosedanjem sistemu izobraževanja smo doseženo stopnjo strokovne izobrazbe in delovne usposobljenosti delavcev v veliki meri dosegli prav z izobraževanjem delavcev ob delu. Izobraževanje ob delu poteka še sedaj z nezmanjšanim tempom, razlika je samo v stopnji in smeri študija. V prvih letih so prednjačile šole tehniških smeri, z razširitvijo možnosti izobraževanja na družboslovni smeri pa se več delavcev odloča za študij na teh šolah, kar je pogojeno v mnogočem z neustreznim odnosom do kadrov, ki delajo v t.i. proizvodnih poklicih, in na drugi strani do kadrov z »lažjim« študijem in netehničnih smeri.

Zakon o usmerjenem izobraževanju bo na področju izobraževanja in usposabljanja delavcev ob delu in iz dela samo dopolnitev sedanje zakonke in samoupravne ureditve.

V okviru tega izvajanja bomo obravnavali samo pravno ureditev izobraževanja ob delu in iz dela in usposabljanja v organizacijah združenega dela.

Pravica do izobraževanja in pridobivanja znanja je ustavna pravica, ki jo pridobivajo občani pod enakimi pogoji.

Obveznost delavcev, da se izobražujejo in usposabljujejo, določa zakon o združenem delu (čl. 178), ki med drugim določa, »da delavec nenehno izpopolnjuje svoje znanje, zmožnosti in delovne spretnosti«; in (čl. 179), kjer je določeno, da je v samoupravnem splošnem aktu treba določiti tudi »pravice in obveznosti delavcev do izobraževanja in izpopolnjevanja glede na delovne potrebe«.

Določbe o izobraževanju (čl. 113 in 114) vsebuje tudi zakon o delovnih razmerjih SR Slovenije, kjer je določeno med drugim tudi to, da morajo delavci določiti pogoje in način uveljavljanja pravic s samoupravnim splošnim aktom.

Tudi osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju določa, da organizacije združenega dela ugotavljajo potrebe po izobraževanju in usmerjajo delavce v izobraževanje ob delu in iz dela ter s samoupravnimi splošnimi akti urejajo pravice in obveznosti delavcev, ki se izobražujejo. Temeljne organizacije so dolžne objaviti programe in pogoje izobraževanja.

Pravno osnovo pomenijo tudi določila o družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji in družbeni dogovori, ki so jih sprejele posamezne občine.

SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKT O IZOBRAŽEVANJU

Delavci v združenem delu določajo medsebojne pravice in obveznosti s samoupravnim splošnim aktom in tudi pravico do izobraževanja in usposabljanja morajo skladno z določili zakonov urediti tako, da čim boljše uresničujejo cilje, ki jih določijo s plani in programi uresničevanja kadrovske politike. Pravilno je, da delavci samoupravni splošni akt sprejmejo z osebnim izjavljanjem, ker so v aktu določeni kriteriji in pogoji za izobraževanje in usposabljanje, to se pravi tiste pravice, o katerih naj bi odločali vsi delavci. V delovnih organizacijah, ki imajo v svoji sestavi temeljne organizacije, bi morali sprejeti skupne osnove, s katerimi bi se pravice in obveznosti v delovni organizaciji urejale enotno, ker je izobraževanje celovit proces, ki se ne more zaključiti samo v temeljni organizaciji.

Vsebina samoupravnega splošnega akta bi morala celovito obravnavati vsa področja izobraževanja in usposabljanja, predvsem pa naslednja področja:

1. cilji izobraževanja in usposabljanja na strokovnem in samoupravnem področju,
2. ugotavljanje potreb za izobraževanje in usposabljanje ter usmerjanje delavcev v izobraževanje ob delu,
3. usposabljanje delavcev ob nastopu dela, razporejanju na druga dela in usposabljanje za varno delo,
4. ugotavljanje delovne zmožnosti, pridobljene z delom,
5. izobraževanje delavcev ob delu in iz dela (razpisovanje šolnin, določitev kriterijev za pridobitev pravice do izobraževanja),
6. usposabljanje delavcev za posamezna dela in naloge izven temeljne organizacije, ker se v temeljni organizaciji ne morejo usposabljevati (npr. programerji, vzdrževalci posameznih naprav ipd.),
7. organizacija in udeležba na seminarjih, tečajih, posvetovanjih, ekskurzijah,
8. družbeno-ekonomsko, družbenopolitično in samoupravno izobraževanje,
9. pogodbeni ureditev obveznosti in pravic delavcev, ki se izobražujejo oz. usposabljujejo,
10. stroški izobraževanja — delitev po temeljnih organizacijah,
11. organi upravljanja, ki odločajo o pravici do izobraževanja, in postopek v zvezi s tem,
12. prehodne in zaključne določbe.

Določila samoupravnega splošnega akta morajo biti v skladu z ustavo in ne smejo biti v nasprotju z zakoni in družbenimi dogovori.

Samoupravni splošni akt mora biti izdelan po pravilih nomotehnik.

III. UGOTAVLJANJE DELOVNE ZMOŽNOSTI DELAVCEV

Zakon o delovnih razmerjih določa, da je delovna zmožnost tista pridobljena strokovnost ter razvite spretnosti in psihofizične sposobnosti, ki si jih je delavec pridobil oz. razvil zlasti z uspešnim opravljanjem del in nalog in s trajnim izobraževanjem ob delu ter je z doseženimi delovnimi uspehi dokazal, da je usposobljen za opravljanje del in nalog. Zakon o delovnih razmerjih ne določa, na kakšen način se ugotavlja delovna zmožnost delavcev, razen za delovno zmožnost tistih, ki niso zmožni opravljanja del in nalog, ki jih opravljajo (43. člen ZDR).

Konkretnějšíh določil o tem nimajo niti drugi zakoni o delovnih razmerjih republik, razen, da nekateri določajo, da se zmožnost ugotavlja na način, določen s samoupravnim splošnim aktom.

Natančnejša določila o tem imajo prej omenjeni družbeni dogovori, ki določajo da ima delavec pravico zahtevati, da se ugotovi njegova delovna zmožnost.

Osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju (čl. 83) določa, da imajo občani, ki želijo dokazati, da obvladajo posamezen vzgojno-izobraževalni program, pravico zahtevati, da izobraževalna organizacija, ki izvaja tak program, preveri in oceni njihovo znanje.

Uveljavitev takšnega določila bo omogočila tudi temeljnim organizacijam, da pri ugotavljanju delovne zmožnosti od kandidatov zahtevajo, da preverijo posamezne programe v izobraževalni instituciji, in to predvsem tiste programe, za katere v temeljni organizaciji ni možnosti, da jih preverijo. Preverjanje v izobraževalni instituciji bi pomenilo tudi

Nadaljevanje na 15. strani

Program dela komisije za kulturo in izobraževanje

Kulturna dejavnost mora v Gradisu izhajati iz temeljnih organizacij. Največjo skrb naj temu posvečajo organizatorji kulturnega življenja in komisije za kulturo po posameznih tozd. Nadaljnja razvejanost je odvisna od konkretnih pogojev posamezne temeljne organizacije. Za usklajevanje aktivnosti na področju kulture je pri Konferenci OOZS organizirana Komisija za kulturo in izobraževanje.

V programu kulturne dejavnosti moramo opredeliti predvsem naslednja področja:

1. Možnost aktivnega udeleževanja:
 - na najustreznejši način (vprašalnik) najti ljudi v naši delovni organizaciji, ki so aktivni na področju kulture,
 - ali smo v kateremkoli tozdu sposobni sestaviti kakšen orkester, zbor, folklorno skupino i. t. d.
2. Širjenje in uporaba dobre knjige:
 - Osnovne organizacije bi si morale prizadevati, da bi knjige čimbolj približali zaposlenim.
 - Knjižnica naj se organizira tako, da bodo imeli delavci v prostem času dostop do knjig. Knjižnice naj vsebujejo tudi marksistično literaturo.
3. Obiskovanje kulturnih prireditiv:
 - Morali bi skrbeti, da nebi noben praznik, državni in republiški, minil brez proslave z kulturnim programom.

Nadaljevanje s 14. strani

verificirano vrednost, ki bi veljala za vse temeljne organizacije, ne pa samo za tiste, v katerih se delovna zmožnost ugotavlja.

V sedanjih praksi ni več dvoma, da se ugotovljena delovna zmožnost lahko enači s strokovno izobrazbo, če je tak pogoj določen tudi v razvidu del oz. nalog (19. člen ZDR). Izenačevanje ni možno za tista dela oz. naloge, kjer zakon določa stopnjo strokovne izobrazbe, kot npr. v zdravstvu, polstvu, za delavce, ki opravljajo knjigovodska dela ipd. Od delavcev v temeljnih organizacijah je torej odvisno, za opravljanje katerih del oz. nalog bo določen tudi alternativni pogoj delovne zmožnosti. V dnevnem časopisu se že pojavljajo razpisi za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, kjer se alternativno za zahtevano strokovno izobrazbo določa tudi delovna zmožnost. Če smo dosledni sedanjim določilom, potem velja za zunanje kandidate kriterij strokovne izobrazbe; za kandidate v temeljni organizaciji, predvsem pa za delavca, ki je že opravljal dela oz.

- obiskovanje gledališč, koncertov, kina i. t. d.
- ogled umetnostnih galerij, muzejev, kulturno zgodovinskih znamenitosti v okviru krajših enodnevnih izletov,
- organiziranje likovnih in drugih razstav naših in drugih umetnikov,
- gostovanje gledališčenikov v temeljnih organizacijah,
- že pri mladih delavcih, ki pridejo iz drugih republik moramo skrbeti, da se bodo vključili v naše življenje. Posebno skrb moramo posvetiti tudi našim učencem.

4. Kultura in humanizacija dela in življenja:

- opremljenost naselij in samskih domov; ali je to v Gradisu v skladu z samoupravnim dogovorom o minimalnih standardih,
- prostori in rekviziti (radio, TV, časopisi),
- v Gradisu bi morali skrbeti, da bi delovni človek bil informiran o kulturnih prireditvah in možnostih obiska le-teh, formiran o kulturnih prireditvah in možnostih obiska le-teh, v kraju kjer dela in letuje.

5. Informiranje:

- Na relaciji kultura — informiranost; od člankov o kulturi v Gradisovem vestniku, do opismjevanja.

6. Izobraževanje kadrov:

- Iz vsakega tozda bi se moral vsaj en član udeležiti republiškega

naloge doslej, pa kriterij delovne zmožnosti. To pa velja zaradi tega, ker delavci izven temeljne organizacije ne morejo dokazovati uspešnega opravljanja del oz. nalog.

Za ugotovitev delovne zmožnosti delavca je potrebno, da se ugotovi:

- stopnja strokovnosti, razvite spretnosti in psihofizične sposobnosti, ki se lahko ugotavljajo s preizkusom opravljanja posameznih del oz. nalog,
- znanje, ki ga je delavec pridobil s trajnim izobraževanjem, kar se lahko ugotovi s preizkusom znanja v temeljni organizaciji ali v izobraževalni instituciji,
- doseženi delovni uspehi, ki se ugotovijo s pregledom opravljenih del in nalog za določeno obdobje.

Osnove za ugotavljanje delovne zmožnosti morajo biti določene vnaprej in ne ad hoc od primera do primera glede na kandidata. Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi komisiji, ki ugotavlja delovno zmožnost, predvsem glede strokovnosti in objektivnosti.

NACE P.

seminarja za organizatorje kulturnega življenja,

— ogranžiranje posvetovalnih sestankov za organizatorje kulturnega življenja iz tozdov,

— naročilo raznih publikacij iz področja kulture (iz republiških sindikatov dobiti seznam oz. pregled le-teh),

— pregled nepismenosti oz. pregled osnovnošolske izobrazbe zaposlenih; kadrovske službe morajo dati pregled.

7. Kviz predstave v sodelovanju z mladino.

8. Zajemanje podatkov na računalniku:

— Poleg vseh podatkov, ki se za delavca vodijo, naj bo na računalniku še en podatek s področja njegove kulture, težnje, želje i. t. d.

9. Graditev kulturnega življenja članov kolektiva Gradisa v srednje-ročnem planu (1981—1985);

— aktivnosti na področju kulture, ki bi se razvijale v tem obdobju,

— zagotovitev sredstev,

— uvajanje profesionalnih kadrov — organizatorji kulturnega življenja.

Svet za razvojno politiko in planiranje

1. Področje aktivnosti sveta bo v letu 1980 usmerjeno predvsem na sodelovanje o vprašanju problematike v okviru razprav o predlaganih razvojnih usmeritvah Gradisa v postopku priprav in izdelave srednje-ročnega plana za obdobje od leta 1981 do 1985. Kolikor bo potrebno, se bo svet na lastno ali na pobudo predlagateljev vključeval v omenjene aktivnosti in predlagal Konferenci OOZS ustrezne rešitve ali poročal o problematiki.

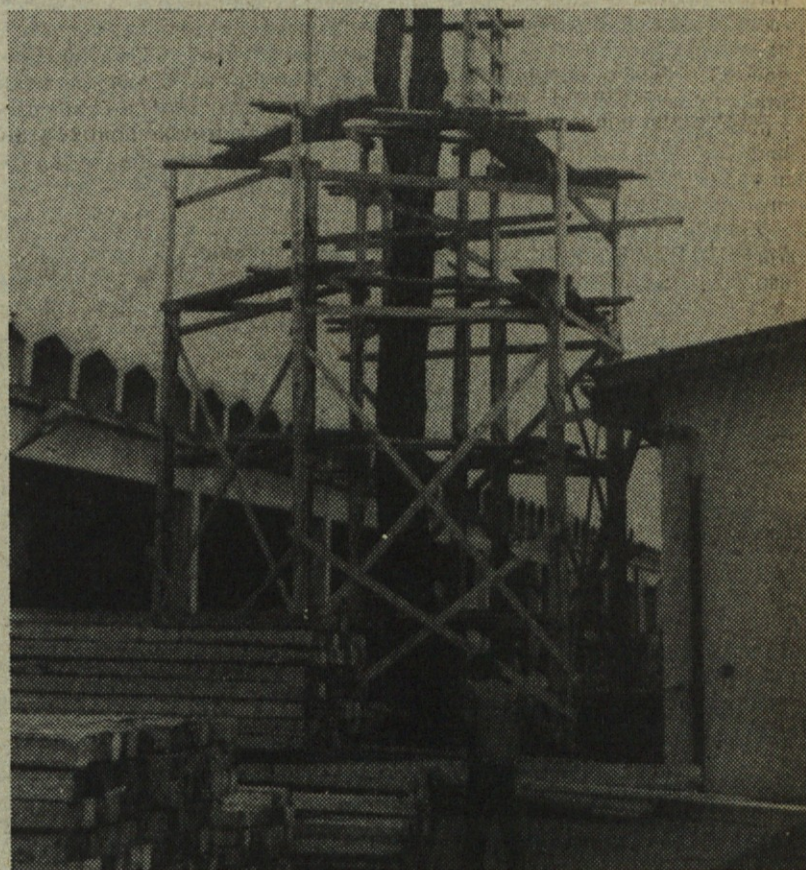
2. V zvezi z razvojno politiko, vključno s konkretnimi razvojnimi projekti (ne v tehničnem smislu), ki bi lahko bistveno vplivali na družbeno-ekonomski položaj delavcev v

Gradisu, bo svet jemal posamezne zadeve v pretres in o tem poročal Konferenci OOZS.

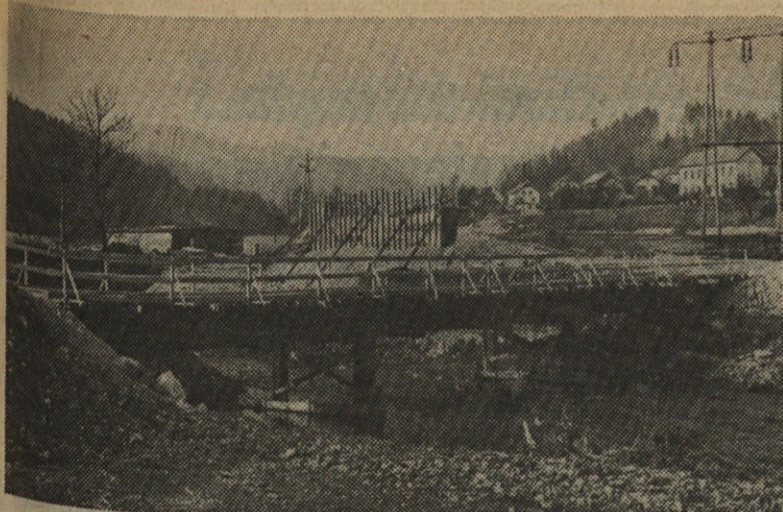
3. Pobude Konference OOZS, ali pobude dane Konferenci OOZS v zvezi z razvojno politiko in planiranjem bo svet obravnaval na svojih sestankih, kolikor bo o takem načinu pristopa k razreševanju problematike odločila Konferenca OOZS.

Prosim člane sveta, da daste svoje pripombe na program dela sveta do 20. 3. 1980.

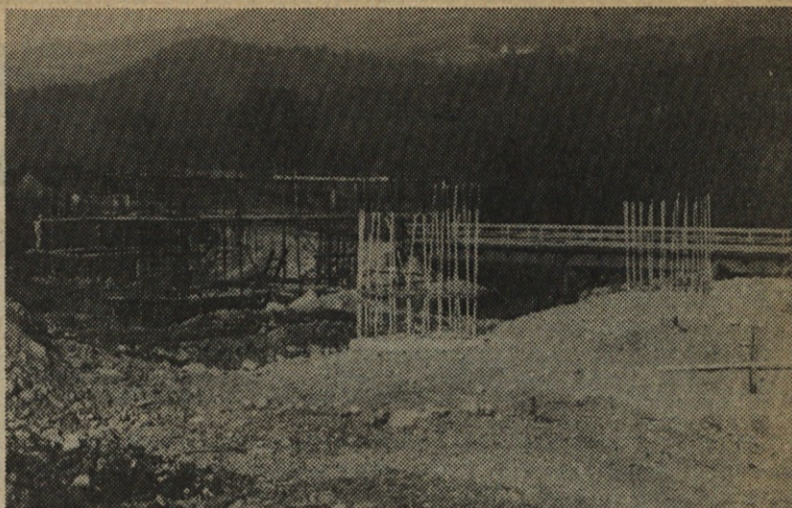
Predsednik Sveta za razvojno politiko in planiranje
Ivan Polak, l. r.

V kolektivu LIO Škofja Loka je tudi namestnik dobil pomoč za obdelavo lesa, toda na svojstven način (Foto: L. Šnajder)

Provizorični most, ki omogoča prehod delavcev in strojev na desno obalo Save

Temelji za most v Zmincu

Mostova na Uranski cesti

Lansko leto so delavci Nizkih gradenj postavili stanovanjsko barako in kontejnerje v vasi Gabrek v Poljanski dolini, letos pa so začeli z gradnjo dveh mostov, pri Gabreku in Zmincu. Oba mostova bosta del »uranske« ceste, ki pa bo uglavnom potekala po stari trasi. Cesto, ki bo peljala od Žirovskega vrha do Škofje Loke gradi in rekonstruira staro Primorje iz Ajdovščine.

Vsak most bo dolg 64. metrov. Imel bo tri polja in štiri podpore. Vsaka podpora je sestavljena iz dveh pilotov, tako da bo vsak most stal na osmih pilotih. Ta mesec se bo

Na gradbišču je trenutno zaposleno 28 delavcev in vsi stanujejo v stanovanjski baraki. V času največjega obsega del bo na gradbišču delalo 40 delavcev.

Čeprav je gradbišče v majhni vasi je prehrana delavcev kar vzorno urejena. Delavci si zajtrk kuhajo sami, malico in kosilo pa vozijo iz obrata družbene prehrane Nama v Škofji Loki. Ker je kosilo šele po delu ni potrebe še za enim obrokom, za večerjo.

Tudi prevoz delavcev iz gradbišča do doma je urejen. Delavci iz Bosne in Hercegovine gredo organi-

razvoji delavce do Banja Luke, Doboja in Zavidovičev. V ponedeljek popoldan gre avtobus po isti poti

nazaj in tako so vsi delavci v tork zjutraj sigurno na gradbišču.

C. P.

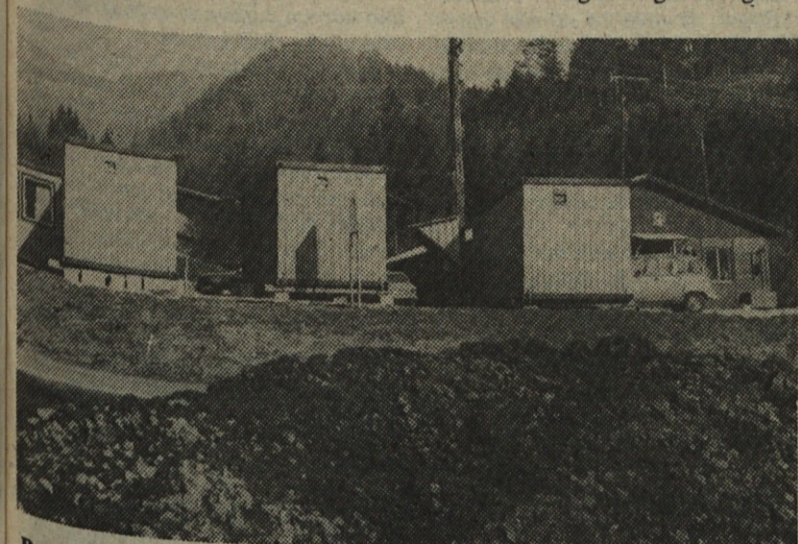
Prizidek hotela v Ormožu

Kapacitete hotela v Ormožu so nezadostne in potreba po povečanju le-teh se čuti vsako leto vse bolj. Zato so se odločili zgraditi prizidek v katerem bo 80 ležišč. Ta prizidek gradijo delavci tozda GE Maribor.

Hotel gradijo v dveh fazah. V prvi fazi bo zgrajen spalni trakt z 80 ležišči. Ta objekt naj bi bil končan

konec maja, oziroma začetek junija letos.

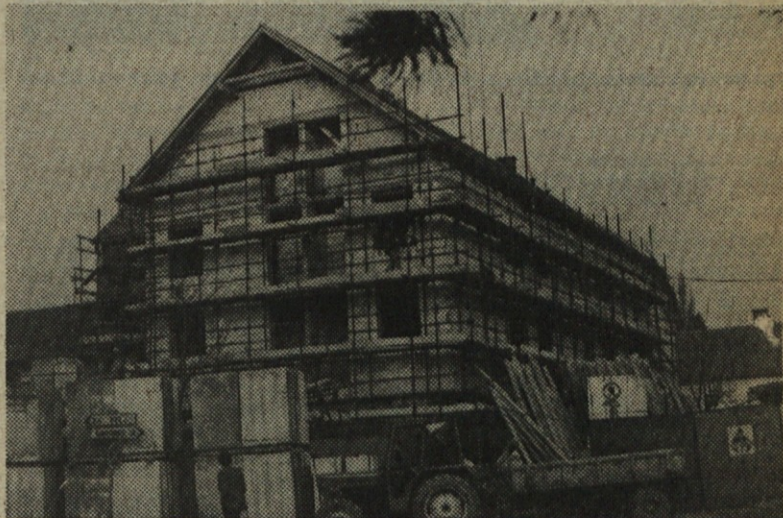
Druga faza naj bi bila zaključena koncem avgusta. V to fazo sodi gradnja nove restavracije, pivnice, premestitev kuhinje in še nekatera manjša dela. Na gradbišču dela 30 delavcev. Gradnja napreduje po planu, tako da bosta obe fazi končani v postavljenih rokih. C. P.

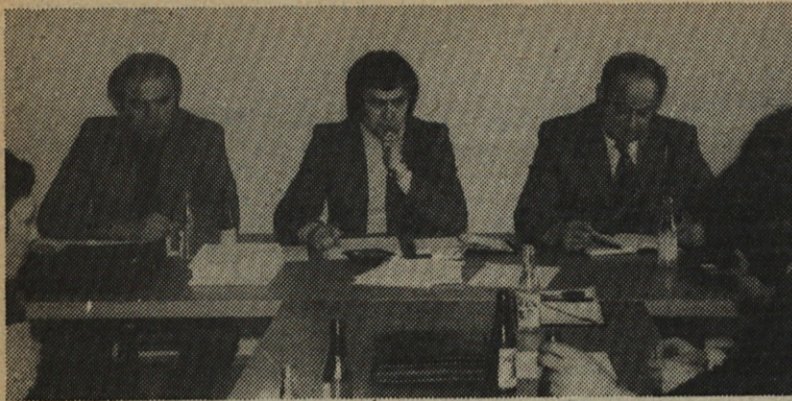
Baraka in kontejnerji v katerih stanujejo delavci

forsirala gradnja mostu pri Zmincu zato ker so nosilci za ta most že narejeni in jih je treba le pripeljati iz Pobrežja. Rok za dograditev obeh mostov je konec junija in sploh ni uprašljivo, da ne bi bili do takrat narejeni. Vsak most bo sestavljen iz 16 skatlastih nosilcev in le-te bodo montirali z dvema 40 tonskimi avtodvigali.

zirano enkrat mesečno domov. Prvi petek po plači vozi avtobus iz Solkana delavce, ki gradijo hidroelektrarno. V Ljubljani ustavi le toliko, da vzame še delavce, ki delajo mostova na Livadi in Dolgem mostu in pa delavce obeh mostov na uranski cesti. Potem ustavi še v Novem mestu in naloži delavce, ki gradijo most za tovarno IMV. Avtobus tako

Prizidek hotela v Ormožu

Tov. Šiftar je predal predsedniško funkcijo sindikata ing. Fidlerju. Direktor SPO, tov. Brglez poziva novi izvršni odbor k izvrševanju stabilizacijskih nalog

Novoizvoljeni samoupravni organi v SPO

Minuli mesec so bile volitve v Osnovni organizaciji sindikata v SPO. Izbrani člani izvršnega odbora bodo imeli v letošnjem letu dokaj zahtevno delo, saj smo v letu stabilizacije, kjer bo treba vložiti vse napore za doseg tega cilja. Pri tem ne smemo pozabiti, da člani izvršnega odbora so samo manjše število odgovornih, pred družbo in so nemočni brez sodelovanja vseh članov sindikata; torej vseh delavcev v SPO.

Vsak član sindikata je dolžan, da na svojem delovnem področju pri-

speva svoj delež k varčevanju v vseh oblikah, ki so prisotne. Varčujemo pa lahko pri gorivih, mazivih, vzdrževanju strojev, zmanjševanju režijskih ur, prihajanju in odhajanju iz dela in še bi lahko naštevali. Na prvi pogled bi lahko rekli, da so to malenkosti, vendar, če bo vsak izmed nas 650 prispeval svoj malenkostni delež vsak dan, vsaki mesec bo seštevek ob koncu leta velik. Uspeh bo velik, ki se bo tudi odražal v zaključnem obračunu in se zopet vrnil k vsakemu posamezniku v obliki povečanega osebnega dohodka.

Člani novega izvršnega odbora sindikata SPO prevzemajo dolžnosti in naloge

Odlikovani Gradisovci

3 delavci TOZD Nizke gradnje so prejeli odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik republike za pož. varno delo pri sanaciji starega mostu v Mariboru. Most so sanirali v času, ko je bila sezona in promet zelo gost. Delo smo opravili strokovno in v kratkem času.

Odlikovanja so prejeli:

- Habinger Ivan, red dela s srebrnim vencem,
- Dobnik Vili, medalja dela,
- Planšak Maks, medalja dela.

Dva delavca sta bila tudi odlikovana ob odpravi posledic potresa na Tolminskem. Delali so v precej slabih delovnih pogojih, ob slabem vremenu in so svoje delo opravljali marljivo. Ob svojem delu so tudi našli pravi stik s prizadetimi. Odlikovana sta bila naslednja:

- Zorko Lenart, red dela s srebrnim vencem,
- Kozak Karel, medalja dela.

Čestitamo!

Direktor tozda Ljubljana-okolica na omladinski radnoj akciji

Poslije nekoliko sastanaka OOS-SOS našeg tozda održanih u posljednje vrijeme, na red je došla i jedna omladinska radna akcija izvedena dana 22. 3. na gradilištu »Mercatora« u Ljubljani.

Na toj akciji je učestvovalo 26 omladinaca, što je relativno mali broj, kada se uzme u obzir broj omladinaca v našem tozdu, ali i sa tim brojem treba biti zadovoljan u odnosu na učešće na dosadašnjim radnim akcijama. Što je uzrok tako malom odzivu na omladinske radne akcije? Vjerovatno, slaba informiranost i što je još teže za prihvatiti, slaba zainteresovanost velikog dijela mladih za rad OO u našem tozdu.

Tom omladinskom akcijom, kojoj je prisustvovao i direktor tozda Ljubljana okolice, započinje niz akcija koje trebaju biti izvedene na još nekim gradilištima naše enote. Cilj ove i narednih akcija je međusobno sblizavanje mladih, uredjenje gradilišta, kao i povećanje budžeta OO. Sredstva sa tih akcija biće upotrijebljena za izlete, nabavu sportske opreme i sl.

Na sledećim radnim akcijama očekujemo učešće većeg broja omladinaca, koji će se takodje uključiti u rad OOSOS u našem tozdu koji je veoma zanimljiv, raznovrstan in zahvalan.

MILANOVIĆ JOVO

Za požrtovalno delo — veliko priznanje

Majhen je, vendar je bil opažen med množico vestnih in pridnih delavcev naš strojnik — Francšek Rogač. Je eden od starejše generacije, saj je že pri Gradisu od leta 1961, kot strojnik. Oblada vse stroje težke gradbene mehanizacije. Zadnja leta pa je upravljal večjega modernega valjarja. Delo s tem strojem je dokaj zahtevno in natančno, da se doseže željeni učinek.

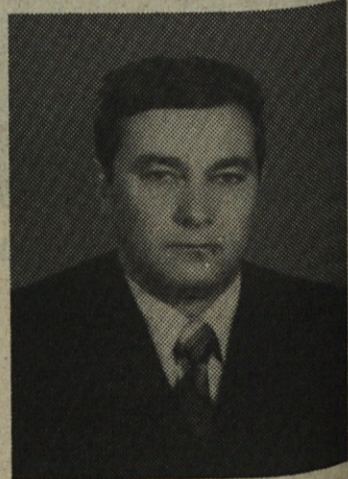
Delal je na naših večjih gradbiščih v Ravnah, Kopru, Jesenicah, Kranju, Mariboru, Forminu, Markovcih in Ormožu. Kjer koli je delal so bili z njim in z njegovim delom zadovoljni. Večkrat so ga odgovorni pohvalili, saj je bil pripravljen delati ob vsakem času, po dnevi in ponoči, ter tudi ob praznikih. Nikoli se ni odrekel, pa čeravno je imel v družini večkrat bolnika.

Za tako nesebično in požrtovalno delo je dobil dne, 22. 2. 1980 tudi veliko priznanje; bil je odlikovan z medaljo dela. Posebno pozornost pa velja temu, da je bil predlagan s strani druge TOZD in ne svoje. Torej tudi na tem področju nekaj novega, kar je tudi prav, saj koristniki mehanizacije, to so naše enote, vedo najboljši oceniti delo naših strojnikov. Mislim da enakih našemu odliko-

vancu je še precej, imamo mnogo dobrih delavcev — strojnikov, vendar niso zapaženi, ker tiho delajo naprej. Lahko se prizna, da se gotovim dela krivica.

Lepo in prav bi bilo, če bi se še kako TOZD, poleg GE Maribor našla in predlagala našega delavca iz SPO za kakršno koli obliko pohvale ali priznanja.

V imenu tovariša Rogača se TOZD GE Maribor zahvaljujemo za izkazano priznanje v imenu SPO pa mu čestitamo.

Franc Rogač

Uspehi naših šahistov

SGP Gorica je v Novi Gorici, 15. 3. 1980 organizirala šahovsko tekmovanje športne igre gradbincev 1980. Telega tekmovanja se je udeležila tudi ekipa našega podjetja. V moštvu so bili naslednji šahisti:

1. Matovič Petar, mojstrski kandidat
2. Hevir Zlatko, I. kategornik
3. Dular Maks, I. kategornik
4. Grindl Milan, I. kategornik
5. Ivič Rajko, II. kategornik
6. Zakič Stevo, II. kategornik
7. Balajc Štefan, brez kategorije
8. Jovičević Sičo, brez kategorije

V predtekmovanju je naša ekipa bila v skupini kjer so igrala moštva Gorice, Vegrada, Stavbenika, Zarje in Slovenija cest — Tehnika, ter dosegla naslednje rezultate:

- Gradis : Slovenija ceste-Tehnika 4,5:1,5
Gradis : SGP Gorica 4,5:1,5

Gradis : Stavbenik, Koper 6:0
Gradis : Zarja Kamnik 6:0
Gradis : Vegrad, Velenje 4,5:1,5

Že iz rezultatov je razvidno, da naši šahisti niso imeli težkega dela in so osvojilo prvo mesto pred moštvom Slovenija ceste-Tehnika, ki je zbralo skupaj le 18,5 točk.

V finalu je nastopilo 8 moštev. Naša ekipa je na koncu osvojila drugo mesto. Pri tem je dosegla naslednje rezultate:

Gradis : Slovenija ceste-Tehnika 5:1
Gradis : Beton, Zagorje 3:3
Gradis : Grosuplje 5:1
Gradis : Ingrad, Celje 2:4
Gradis : EM Hidromontaža, Maribor 4,5:1,5
Gradis : Pionir, Novo mesto 5:1
Gradis : Obnova, Ljubljana 5:1

V finalu so ekipe osvojile naslednje število točk

1. Ingrad, Celje 32,5 točk
2. Gradis, Ljubljana 29,5 točk
3. Beton, Zagorje 22 točk
4. Slovenija ceste-Tehnika 21 točk
5. Pionir, Novo mesto 20 točk
6. Grosuplje 18,5 točk
7. EM Hidromontaža, Maribor 13 točk
8. Obnova, Ljubljana 11,5 točk

Iz končne razpredelnice je razvidno, da sta se za prvo mesto borili samo moštvi Ingrada in Gradisa. Moštvo Ingrada je že nekaj let pri vrhu na tekmovanju športnih igrar gradbincev. Osvojeno drugo mesto naše ekipe pa je uspeh kakršnega še do sedaj ni dosegla. Velja pripomniti, daje največ točk dosegel Hevir Zlatko na drugi deski. Sicer pa so posamezni igralci osvojili naslednje število točk:

1. Matovič Petar 8 točk od 10 možnih
2. Hevir Zlatko 11 točk od 12 možnih
3. Dular Maks 7,5 točk od 11 možnih
4. Ivič Rajko 10,5 točk od 12 možnih
5. Zakič Stevo 7,5 točk od 12 možnih
6. Grindl Milan 7,5 točk od 11 možnih
7. Balajc Štefan 2 točki iz 3 partij
8. Jovičević Sičo 1 točko iz 1 partije.

S. F.

Nadaljevanje s 16. strani

Premalo pa od uspešnosti naložb in upravljanja z njimi, kot elementi minulega dela. Zakon bo sicer prinesel določene konkretne predpostavke in rešitve na tem področju. Vendar to ne pomeni, da vloga sindikata na tem področju ne bi morala biti bolj aktivna že prej. Pomembno pri tem pa je, da že v nastajanju sprememb in dopolnitev na področju minulega dela čimbolj pritegnemo vse zaposlene, da tedaj, ko bomo oblikovali dokončno rešitve, ne bo prihajalo do nepotrebnih nesporazumov in dezinformiranosti.

Ker se naj bi delovna leta opustila kot element nagrajevanja, to ne pomeni, da bi jih povsem zanemarili. Prav delovna leta so lahko dovolj dobra osnova za dodatke delavcem k osebnemu dohodku iz naslova medsebojne solidarnosti delavcev iz živega dela. Do te pravice naj bi bili upravičeni vsi tisti delavci, ki imajo zaradi objektivnih razlogov (starost, delovna invalidnost, ipd) zmanjšano sposobnost doseganja normalnih rezultatov dela. Ob tem bo treba izdelati tudi ustrezne kriterije, da ne bo prihajalo do zlorabe.

Franc Rus

Predstavljamo vam

Gosti brki, košate obrvi in klobuk so moške značilnosti našega Franca Rusa. Je dokaj zgovoren, toda tudi delaven, pravi mojster svojega poklica, se je to reklo nekoč. No tudi danes bi veljalo za nekatere naše pridneže.

Naš Franc je že stari član kolektiva SPO po stažu, po srcu mlad. Vse to se odraža pri njem na delovnem mestu strojnika. Je upravljalac gradbenega stroja — bagerja. Bager katerega še danes upravlja je prišel v naš stalež, kot nov v letu 1970. Nekomu je to nepomembno, pač dela z njim ker pač ni imel sreče ali smole, da bi še novega polomil.

Nekaj pa je vseeno zanimivo in pomembno, da kljub ponudbi, da bi dobil novi stroj se drži tega »starega«. Človek, ki je pravi mojster svojega poklica vzljubi stroj in delo, le to pa je tudi osebno zadovoljstvo ter uspeh za skupnost.

Za stroj, ki desetletja normalno dela, je dokaj dolgo obdobje. Stroji te zvrsti odhajajo mnogo prej v topilnice. Sam stroj ni izjema, izjema j e torej njegov varovanec, ki ga neguje, popravlja, vzdržuje. Z vestnim vzdrževanjem je bil prihranjenim novi dragi stroj, zato, ker je ta preživel dve življenjski dobi, prinesel pa je tudi precej v našo skupno skledo.

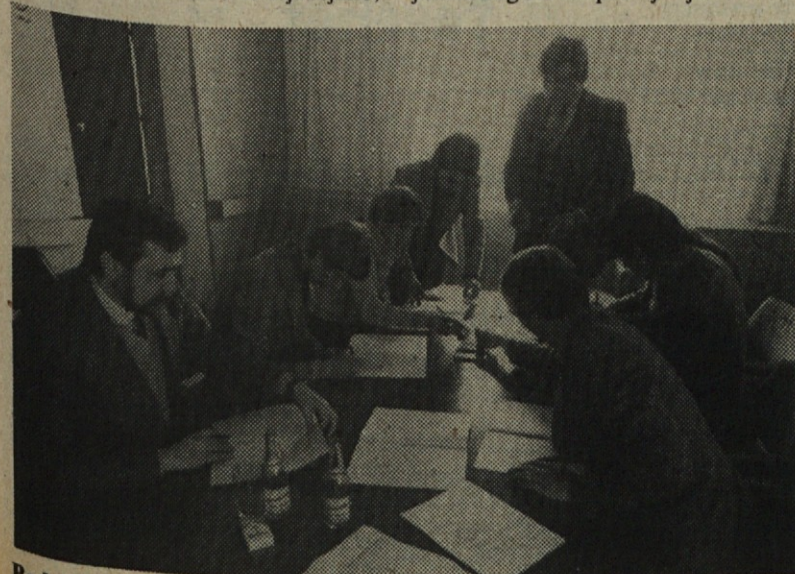
Tovariš Rus je lahko poleg še nekaj njemu podobnim za vzrok ostalim, ki se bojijo umazati, pravočasno menjati olja, filter, pritegniti kakšen vijak ter podmazati. Vsaj dvesto takih bi bilo potrebno v SPO, pa ne bi bil problem za mehanizacijo in nadomestne dele, oziroma vsaj v mnogo manjši meri. Takemu delavcu vso priznanje in še kaj več.

OPET ZAJEDNO

»Susret mladosti 80« održati će se od 16. do 18. maja na tere-nima hotelskog naselja »Medena« kod Trogira u organizaciji omladine splitskog građevinskog poduzeća »Ivan Lučić Lavčević«. Na dvanaestom tradicionalnom susretu omladine bivših vojno građevinskih poduzeća sudjelovati će predstavnici »Vranice« i »Unioninvesta« iz Sarjeva, »Tempa« i »Monter-Monta« iz Zagreba, »Centroprojekta«, »Napredak« i »Ratka Mitrovića« iz Beograda, »Gradisa« iz Ljubljane,

»Primorje« iz Rijeke i »Ivana Lučića Lavčevića« iz Splita.

Zbog štednje na ovogodišnjem »Susretu« svaka omladinska organizacija biti će zastupljena s po 20 omladinaca, a ne s 30 kao prijašnjih godina. Oni će se natjecati u malom nogometu, stolnom tenisu, šahu, streljaštvu, povlačenju konopca, te u kvizu znanja (teme su »30 godina samoupravljanja«, »građevinarstvo i arhitektura« i »Split«). Odžati će se i tematska konferencija na temu »Mladi u borbi za daljnji razvoj socijalističkog samoupravljanja.«

Podpis dogovora o sodelovanju osnovnih organizacij sindikata bivših vojno-gradbenih podjetij

INOVACIJE V ZDRUŽENEM DELU (II. del)

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V letu 1976 nas je sindikalna lista v svojem 4. poglavju zavezala, da obravnavamo inovacijsko dejavnost kot sestavni del rednega poslovanja in da se bodo organizacije in organi sindikatov na vseh ravneh svoje organiziranosti zavzemali za praktično uresničevanje tega načela. Ta spodbuda nas ni pričakala nepripravljen, saj smo v tem letu obravnavali in nagradili 18 izvirnih inovacij z 61 soudeleženi avtorji. Šest med njimi smo prijavi kot izum Zavodu za patente v Beograd.

Zadnji veljavni dokument, ki je izšel v uradnem listu SRS februarja 1977 pa je »Družbeni dogovor o inovacijah«, ki je bil temelj našega sedanjega samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti v GIP Gradis z veljavnostjo od avgusta 1978. Ker je to naš najnovejši veljavni dokument s področja inventivne dejavnosti, si ga bomo podrobneje ogledali.

V uvodnem členu je zapisano, da je namen in naloga tega sporazuma urediti in predpisati v skladu z zakonom o patentih in tehničnih izboljšavah, drugimi predpisi, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, ki urejajo inventivno dejavnost postopek in pogoje za premirane, nagrajevanje in odškodnine za izume, tehnične izboljšave in koristne predloge. Namen tega sporazuma je tudi, da spodbuja vse delavce TOZD in DSSS v GIP Gradis, k izumljanju, odkrivanju in uvajanju novih in koristnih predlogov za rešitev problemov na področju:

- gradbene tehnologije, vključno projektiranje
- strojne tehnologije s projektiranjem
- organiziranje proizvodnje in delo ter uporabe računalniške tehnike
- komercialnega področja in ekonomike
- samoupravne ureditve in ureditve dohodkovnih odnosov
- drugih področij, ki omogočajo prihranke zaradi preprečitve škode (požar, elementarne nezgode, tatvine, vlomi in podobno).

Vsi ti predlogi morajo omogočiti njihovo racionalno uporabo v poslovanju TOZD v delovni organizaciji GIP Gradis, kakor tudi izven nje.

Spodbujanje inventivne dejavnosti se po našem sporazumu šteje za pravico in dolžnost vsakega delavca, opustitev te dolžnosti pa se šteje za delavce s posebnimi pooblastili celo za kršitev delovne dolžnosti.

V drugem poglavju obravnava naš sporazum organe in službe, ki obravnavajo inventivno dejavnost in sicer:

- Komisija za inventivno dejavnost TOZD in DSSS, ki podajajo

predloge in svoj strokovno mnenje na prejete prijave.

Te komisije imenujejo DS TOZD.

Ta pogoj so do sedaj izpolnili TOZD GE Maribor, TOZD GE Celje, TOZD KO Ljubljana, TOZD SPO in TOZD PB Maribor.

2. Strokovna služba pri DSSS, ki organizira in spodbuja inventivno dejavnost ter spremlja in evindetira prijavljene izume in tehnične izboljšave ter jih dokumentira z ocenami in ekonomskimi izračuni ter podatke posreduje skupni komisiji v obravnavo in strokovno mnenje.

Ta pogoj je izpolnjen le delno.

3. Skupne komisije, sestavljene iz ustreznih strokovnjakov, ki jih po potrebi imenuje in sklicuje odbor za razvoj in organizacijo, ki obravnava posamezne predloge. Komisija ima poleg predsednika še najmanj dva člana.

V letošnjem letu je ORO imenoval komisijo v sestavi Hren Franc, dipl. inž., predsednik in člani Štukelj Vili, dipl. inž., Koleto Vinko, dipl. oec., Cotič Vinko, Pogačar Franc, dipl. inž., Zupančič Franc, dipl. inž. in Vrečko Franc, dipl. inž. ter Homec Jurij tajnik.

4. Odbor za razvoj in organizacijo, ki obravnava predloge, odloča o priznanjih in o višini nagrad oziroma odškodnin.

Poglavje o prijavnem postopku je tretji del našega sporazuma in zahteva od prijavitelja uporabnost ali koristnost ter druge listine, ki so pomembne za ocenjevanje koristnosti in uporabnosti.

Predlogi so lahko že realizirane izboljšave kot izdelani predlogi za realizacijo, kot ideje, ki jih je potrebno še dodelati.

Če avtor nima možnosti sestaviti prijave, so mu dolžne pomagati strokovne službe TOZD oziroma DSSS, v kateri avtor dela.

Jasno je seveda, da morajo komisije in ORO poslovati ažurno in obravnavati vsako prijavo posebej. Avtor ima pravico na obravnavi njegovega predloga prisostvovati na seji.

Za oceno koristnosti pa veljajo sledeči kriteriji:

- tehnično gospodarski pomen predloga v DO
- korist, ki je s predlogom lahko dosežemo
- vrednost sredstev potrebnih za realizacijo predloga
- delež avtorja in predlagatelj pri predlogu
- okoliščine dela
- ugotovitev ekonomičnosti oziroma povečanja produktivnosti
- uvedba novega tehnološkega postopka
- uvedba novega materiala
- povečanje obsega proizvodnje

— izboljšanje zmogljivosti obstoječih naprav

— izboljšanje varnostnih razmer

— izboljšanje učinkovitosti delovnih sredstev

— nov proizvod

— razširitev asortimentov

— ali je mogoče izkoriščati predlog tudi s prodajo licence in koliko

Nasplošno se šteje, da je predlog koristen, če se poveča dohodek oziroma doseže prihranek z naslova izkoriščanja predloga

— misli se predvsem na prihranek na času — direktni stroški

— prihranek na materialu

— prihranek na delovnih sredstvih — strojih

Peto poglavje našega sporazuma obravnava postopek za določanje odškodnin in nagrad in pravi, da je korist ali prihranek razlika med prejšnjim stanjem, povečanim za stroške izvedbe in novim stanjem po uvedbi izuma, tehnične izboljšave ali koristnega predloga. Odškodnine se določajo po treh kriterijih, ki se določajo po tabeli I (dosežemo korist iz prihrankov) in po tabeli II (določitev faktorja ustvarjalne sposobnosti), tabela III pa upošteva stopnjo določitve posebne delovne dolžnosti.

TABELA ZA IZRAČUN ENOLETNEGA PRIHRANKA ALI KORISTI:

Enoletna korist ali prihranek		Odškodnina		
do 5.000 din		+ 16 % najmanj		500 din
5.000— 20.000 din	800	+ 15% od vrednosti nad		5.000 din
20.000— 50.000 din	3.050	+ 14% od vrednosti nad		20.000 din
50.000— 100.000 din	7.250	+ 13% od vrednosti nad		50.000 din
100.000— 200.000 din	13.750	+ 12% od vrednosti nad		100.000 din
200.000— 300.000 din	25.750	+ 10% od vrednosti nad		200.000 din
300.000— 500.000 din	35.750	+ 7% od vrednosti nad		300.000 din
500.000— 700.000 din	49.750	+ 4% od vrednosti nad		500.000 din
700.000— 1.000.000 din	57.750	+ 3% od vrednosti nad		700.000 din
nad 1.000.000 din	66.750	+ 2% od vrednosti nad		1.000.000 din

(Po stališčih in priporočilih za razvijanje in organiziranje množične inventivne dejavnosti Odbora za izumiteljstvo in tehnični napredek Zveze sindikatov Slovenije — okt. 1977)

TABELA ZA FAKTOR USTVARITVENE SPOSOBNOSTI:

Stopnja odločitve posebne delovne dolžnosti	Stopnja novosti			Popolnoma novo
	že znano	Izboljšava z znanimi rešitvami	Izboljšave z izvirnimi rešitvami	
redna delovna dolžnost	0	0,4	0,7	1,0
Lažji pristop do predmeta izboljšave	0,2	0,5	0,8	1,1
Izboljšave drugega delovnega področja	0,3	0,6	0,9	1,2

STOPNJA DOLOČITVE POSEBNE DELOVNE DOLŽNOSTI

1. Redne delovne dolžnosti
S to stopnjo se ocenjujejo avtorji, ki so dosegli izboljšavo v okviru svojih rednih delovnih (dolžnosti) zadolžitvev.

2. Lažji pristop do predmeta izboljšave

S to stopnjo se ocenjujejo avtorji, ki so izboljšali neki postopek, stroj ali napravo, s svojega delovnega področja izven okvira rednih delovnih zadolžitvev.

3. Izboljšava z drugega delovnega področja.

S to stopnjo se ocenjujejo avtorji, ki so izboljšali neki postopek, stroj ali napravo na drugem delovnem oz. strokovnem področju.

V primeru, ko ni mogoče dovolj natančno določiti nagrade po omenjenih treh tabelah, odloča o višini nagrade ORO po predhodnem mnenju komisije.

V primeru, da je pri predlogu udeleženi več delavcev, se nagrada razdeli po ključu, ki ga predlagajo sami predlagatelji.

(Se nadaljuje)

HUMORESKA

V četrtek, 7. februarja je šel tov. Lojze Cepuš v službo kot običajno. Da pa to le ne bo povsem vsakdanji delovni dan mu je postalo jasno, brž ko se je približal upravi. Že od daleč je opazil, da se na parkirnem prostoru nekaj dogaja.

Sprva res ni bil posebej pozoren. Take stvari vidi vsak dan. Kaj potem, če stojijo skupaj trije veliki žerjavi?

Bolj ko se je bližal parkirnemu prostoru, bolj se je čudil in nikakor ni mogel urediti svojih misli. »Grebenc je gradbišče vendar že zdavnaj pospravil, Gradis tu nima kaj več graditi, razstave žerjavov tudi ne prirejamo, za to smo bili v Veroni. Kaj za vruga je skuhal Šnajder?«

Seveda ni mogel uganiti. Okrog žerjavov se je nabirala gruča ljudi in skoraj vsi so krillili z rokami in si nekaj dopovedovali.

»Videti je kot zbor delavcev,« je pomislil Lojze in zapeljal na prazen parkirni prostor, »ampak žerjavi...«

Stopil je iz avta in zakorakal proti množici, tedaj pa je zagrmel mogočen glas:

»Dobro jutro, tovariš Cepuš!«

»Takega glasu nima noben delovodja v Gradisu, kaj šele kdo drug,« ga je spreletelo. »Kaj, če me je pozdravil...«

Pogledal je kvišku. Pred njim je stal veliki žerjav, se lahko pozibaval in mu prijazno mežikal z levim steklom na kabini.

»K-kdo pa si ti?« je zmedeno vprašal Lojze.

»Oh, kaj me ne poznate? Jaz sem iksar,« je grmeče odgovoril žerjav.

»To vidim,« je že pogumneje odvrnil Lojze in hkrati pomislil, da mu tega pogovora ne bo verjel niti generalni, »a kaj počneš tu? In kaj počneta ostala dva žerjava?«

»Nismo samo mi trije, vidim, da jih prihaja še najmanj osem, skupaj pa nas bo gotovo dvajset,« je zaškripal iksar.

»Šnajderju se je gotovo zmešalo,« je pomislil Lojze, »pri takem pomankanju žerjavov ti priredi tako razstavo. Kje je tu stabilizacija?«

Iksar pa je nadaljeval: »Prišli smo vendar v tečaj, saj ste ga vi razpisali, Prišli smo podpisat pogodbo o šolanju in po navodila. Potem pa gremo v Zvezni center na Titovo.

Lojze je z odprtimi usti odkimaval, iksar pa prikimaval. Potem je po mačku pripeljal nekakšen papir in ga spustil pred strmečega Lojzeta.

»Je to vaš razpis?« je vprašal iksar. »Je to vaš podpis pod njim? Datum 31. 1. 1980, ko ste ga podpisali tudi ustreza. Mi se držimo navodil. Vsak od nas ima tudi 500 ur praktičnega dela, da o stojnini ne govorimo. Kaj je torej narobe?«

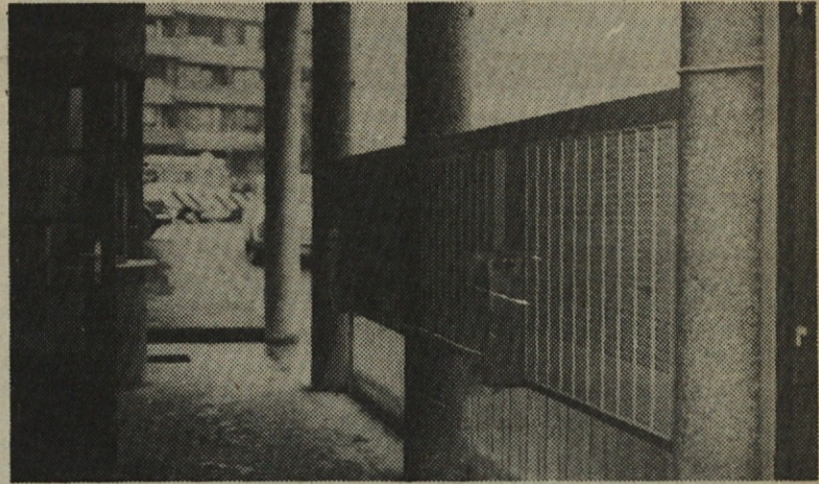
Lojze ni mogel tajiti. Vse je bilo res, kar je ta rešetkar cvilil. Čutil je, da mu narašča pritisk, da se mu šibijo kolena, da se nekaj čudnega dogaja z njim. Potem je padel...

Zbudil se je pol metra nižje kot je zvečer legel. Bil je ves moker in prestrašen. A kaj bi to, glavno je, da so bile le sanje. V službo pa je le šel malo s strahom, da ga ne čaka kakšen žerjav, kajti razpis za tečaj je resničen.

Pa brez zamere!

ČAČ VLADIMIR

V korak s časom

Tudi na Kovinskih obratih in SPO bodo v kratkem prihod in odhod z dela registrirali s pomočjo ure in kratic

PERA SREČKOVIČ

Kad OOUR-ski literata potraži izlazna vrata

Tih nestrpljivih i klizavih dana, kada sa bilansom još nismo bili na čvrstom tlu, iznenada se u našoj firmi javiše veliki plakati: »Danas, posle radnog vremena sastanak. Deli se višak.«

Kako sad višak kad smo prošle godine na jedvite jade skrpile sredstva za regres i prevoz a za prevoz ostali kratkih rukava. A sada štednja, stabilizacioni program, isključivanje direktnih telefonskih veza, upolovačeni radijatori, tanje kafe, prebukiranje reprezentacije u mislene imenice... I još trista dobrih razloga da neke trinaeste, i tako dalje plate uvrstimo u svet dohodovne mašte.

Ipak, ceo kolektiv je bio na nogama čitva sat pre završetka radnog vremena, a kvorum takav da se sala za sastanke preznojavala od naše udružene OOUR-ske sile.

U toj strašnoj dilemi oko viška, koja je uz džepove optimistički uzdrmla i živce, nekako se primače i kraj radnog vremena...

— Vreme je... Počinji... S parama na sunce... Daj nam zaradeno!...

Ljudi su bili nestrpljivi da se sa slobodnim sredstvima što pre izade na kvorumsko videlo, a kolektiv će pronaći već najbolje rešenje.

Ali za govornicom se kada je trebalo ne nađe ni Živadin, šef računovodstva, ni direktor OOUR-a Zlatomir, ni Laza... Niko od glavnih,

nego se pored mikrofona nađe Bata, pogonski literata, inače i glavni u kulturno-prosvetnoj sekciji.

— Drugovi!... — započe bojažljivo Bata. — Drugovi, ja sam...

— Znamo šta si i ko si. I silazi dok te nismo proglasili viškom u ovoj sali, — grmnu nervozni kvorum.

— Pustite čoveka neka kaže šta hoće, — poče da se osvrće oko sebe Jordanka kafe-kuvarica. — I Batu sam vidala ovih večeri u direkciji. Možda je pripomogao da se brže završte platni spiskovi.

— Dobro, složili se pola kvoruma. — Da čujemo šta hoće?...

— Drugovi, nastavi Bata preturajući preko nekih svojih zabeležaka, — ja sam da se taj višak odmah podeli.

— Pa i mi smo. A ko tebe pita ako se oni glavni ne složše?!

— Složili su se i dali mi ovu salu da podelim višak.

Kvorum se u čudu zgranu: otkada se to ovaj OOUR-ski pesnik prekalifikovao u isplatnog blagajnika.

... Znae, ja sam štampao svoju zbirku pesama i pošto nisam mogao sav tiraž da rasprodam, svima vama ću besplatno podeliti višak te moje knjige.

Kaže se da je knjiga najbolji drug. Pesniku Bati najbolji drug bio je ovoga puta sporedan izlaz. Da, da korisni su i viškovi vrata kad se u neplaniranom kiselom grožđu nađe pogonski literata.

Tečaj za vrtljive stolpne žerjave?

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE
N. BOL. O. — TELEFON N. G. 41 428 — BRZLOJAVI, GRADIS LJUBLJANA — POSTNI PREDAL
UL. 10 NA TELEF. STAN VU GRADIS

LJUBLJANA

LJUBLJANA, SMARTEVA 1946

NAB. ZNAK 13-4/80

VAB. ZNAK 2204/03/09072

PREDMET Tečaj za vrtljive stolpne žerjave

LJUBLJANA, DNE 31.1.1980.

GRADIS TOZD:
SPO, OGP, KO Lj., Maribor,
LIO Škofja Loka
KO Maribor

Sporočamo vam, da se bo tečaj za vrtljive stolpne žerjave prišel v četrtek, 7.2.1980 ob 10 uri v šveznem centru Titova 98 Ljubljana.

Vaši kandidati naj se pred pričetkom tečaja javijo v Centru za izobraževanje, kjer bodo podpisali pogodbo o šolanju in dobili druga ustrezna navodila. Pri izbiri kandidatov pazite na to, da kandidati izpolnjujejo spodaj navedene pogoje.

Na zimskih ŠIG odlični drugi

Kljub dolgotrajni negotovosti o možnosti skupnega srečanja gradbincev na smučeh je SGP Kograd iz Dravograda od 29. 2. do 2. 3. na Bledu le organiziralo to tekmovanje. Na osnovi predloga komisije za šport in rekreacijo pri RO SGDS ter resolucije o skrajnih varčevalnih ukrepih je bilo dvodnevno srečanje zares samo na športnem nivoju. Del družabnega življenja je tako zamrl,

zato pa je bil bolj prisoten športni duh.

Proge na Kobli, ki je bila v tistih dneh precej mrzla, so bile dobro speljane in trde, saj je bilo celotno smučišče precej ledeño. Pogoji za tekmovanje so bili izenačeni in so lahko tudi tekmovalci z višjimi startnimi številkami dosegali boljše rezultate.

Tudi tekačem naslednji dan je

bilo vreme naklonjeno, proge dobro pripravljene in speljane po lažjem delu FIS proge v Bohinju.

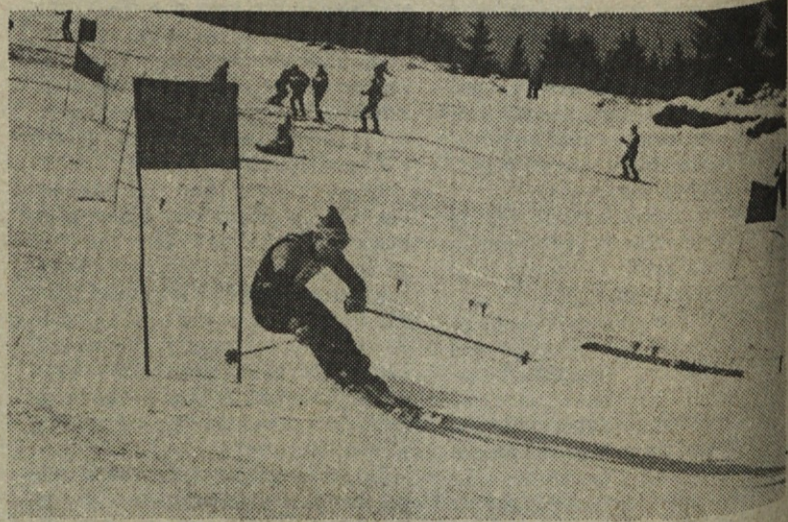
Med našimi tekmovalci je bilo ponovno nekaj izvrstnih uvrstitev. Zmagovalca v posamezni kategoriji nismo imeli, zato pa je bila izenačenost toliko večja in smo ob koncu zasluženo osvojili naslov vice šampionov za nepremagljivo ekipo Gradbinca iz Kranja. Naš najboljši posameznik je bil Anton Vidic, z osvojitvijo 2. mesta v veleslalomu moški nad 40 let. Med dekleti je svojo vrednost ponovno dokazala Janja Stanonik z osvojitvijo 3. mesta v veleslalomu in 4. v tekih.

Skupni vrstni red najboljših ekip:

1. SGP Gradbinec Kranj
2. GIP Gradis Ljubljana
3. SGP Slovenija-cesta Tehnika Ljubljana.

Slóvesne otvoritve iger, ki je na osnovi dogovora bolj skromna

Organizator naše športne rekreacije med vožnjo

Za dobro mazanje smo tokrat imeli specialista Vinka Grašiča

Start Janje Stanonik v veleslalomu

Za dobro vožnjo zasluženó priznanje

Zmagovalne ekipe na letošnjih igrah, 2. mesto Gradis, 1. mesto Gradbinec in 3. mesto SCT

XXX. letne športne igre gradbincev Slovenije v organizaciji GIP Gradis

Zboru predstavnikov sodelujočih ekip iz OZD, članov ROSGD Slovenije, ki se je vršil dne, 11. marca 1980 ob 10. uri v prostorih GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a, sta sodelujoče pozdravila oba predsednika, to je športnega dela, tov. Jeršan Jernej in proizvodnega dela, tov. Šter Rado.

Oba sta podala informacije o izvršenem delu. Iz teh je bilo razvidno, da se je do 26. 2. 1980 prijavilo za športni del iger 48 OZD in za proizvodni 16 OZD.

Nadalje je bilo omenjeno, da je komisija za šport in rekreacijo, ki deluje pri ROSGD Slovenije, na redni seji sprejela sklep, da se sistem letnih športnih iger gradbincev Slovenije spremeni. Tako bo sedaj po novem le srečanje športnikov med OZD v posameznih športnih panogah, do končnih rezultatov, brez organizacije finalnih srečanj. Sprejeli so tudi stališča, da se vsa srečanja izvedejo v dela prostih dnevih in z minimalnimi stroški udeleženih ekip, kar je v skladu s stališči in

sklepi plenuma ROSGD Slovenije.

Povedano je bilo tudi, da je GIP Gradis kot organizator — koordinator posredoval vse podatke organizatorjem v posameznih športnih panogah. Izdelal in podal je tudi finančni predračun in participacijo na posamezne OZD udeleženke. Izdelan je bil na osnovi podatkov — poravnanih predračunov s strani organizatorjev posameznih športnih panog in za skupne materiale.

Zajema samo dejanske stroške tehnično organizacijske narave, ter znaša za športni del 300.816 din ali 163 din na udeleženca in proizvodni del, ki znaša 132.434 din ali 2.546,80 din na udeleženo OZD.

Na osnovi predloženih predračunov predlogov razdelilnika stroškov — participacije posamezne OZD udeleženke in podanih pripomb udeleženek je bil predračun in razdelilnik z javnim glasovanjem v celoti sprejet in potrjen. Sprejet je bil tudi sklep, da eventualne odpovedi in neudeležba na športnih ali proizvodnih tekmovanjih ne zadrži plačila participacije. Org. šp. rekr. Alojz Polajnar, l.r.

Ciril Oblak na progi

Stefan Premrl v borbi s časom

Snega je bilo dovolj

Predstavniki sodelujočih OZD za jubilejne XXX. letne športne igre in VI. proizvodno tekmovanje gradbincev Slovenije

Strelci tokrat malo slabši

V nadaljevanju tekmovanj na letošnjih XXX. letnih športnih igrah gradbenih delavcev Slovenije je bilo končano tekmovanje strelcev. V organizaciji SGP Tehnik iz Škofje Loke se je pomerilo 31 moških ter 14 ženskih ekip. Popoln uspeh so dosegli tokrat strelci Pionirja iz Novega mesta, saj so v obeh konkurencah zasedli prvo mesto. Med dekletih je bilo to mesto pričakovano, medtem ko so moški malce presenetili.

Naši ženski ekipi, ki je bila tokrat boljša od moške, je 7 krogov zmanjkalo do osvojitve pokala za 3. mesto. V hudi moški konkurenci pa so naši strelci s skupno 838 doseženih krogov zasedli 6. mesto.

Kot posameznik je med našimi dosegel najboljši rezultat Bogo Šenčvetar s 176 krogi, ker je bil osmi rezultat, med ženskami pa je Slavka Stanonik s 170 krogi dosegla tretji najboljši rezultat.

Za našo ekipo so nastopili: Miran

Ivanuša (164), Bogo Čenveter (176), Anton Kovačič (162), Josip Mihin (166) in Josip Humek (170).

Vrstni red najboljših ekip:

moški

1. Pionir Novo mesto, 877 krogov
2. Beton Zasavje Zagorje, 863 krogov
3. Vegrad Velenje, 845 krogov
6. Gradis Ljubljana, 838 krogov

ženske

1. Pionir Novo mesto, 520 krogov
2. Stavbar Maribor, 493 krogov
3. Elektroprojekt Lj., 476 krogov
4. Gradis Ljubljana, 469 krogov

Ženska ekipa pa je bila sestavljena iz naslednjih strelk: Angela Gaberc (142), Nada Dolinar (157) in Slavka Stanonik (170).

Nagradna križanka v današnji številki

Med tiste, ki bodo poslali izpolnjeno križanko do 25. aprila 1980, bodo razdelili naslednje nagrade:

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Uredništvo Gradisovega vestnika, GIP GRADIS Ljubljana, Šmartinska 134 a, Ljubljana.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke:

VODORAVNO: SK, m, izboklina, Iliada, presledek, Nikrom, satrap, Dare, Same, Ika, Dagobert, gor., l, prioman, okovi, orhaš, Ba, Titanik, Noe, členkar, pena, Stina, Subotica, stolist, kriket, rokoko, Yale, Anaa, Ivan, TNZ, last, L. Ail, Rio, lista, Ami, Beravs, Asta, nagrada, atentati, komedija, NZ, nit, Arakan, Magdalena, Inana, Delo, okis.

Izžrebani so bili naslednji naši delavci:

1. Marjan Špelko, 68350 Dolenjske toplice, šola BAZA 20
 2. Valentin Bogataj, Globočnikova 9, 61210 Ljubljana
 3. Borut Zupančič, TOZD GE Maribor.
- Čestitamo!

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9800 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Loti Vodopivec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Stefan Žemva, Vinko Koletič in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični uredniki: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudskopravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a, Ljubljana.

